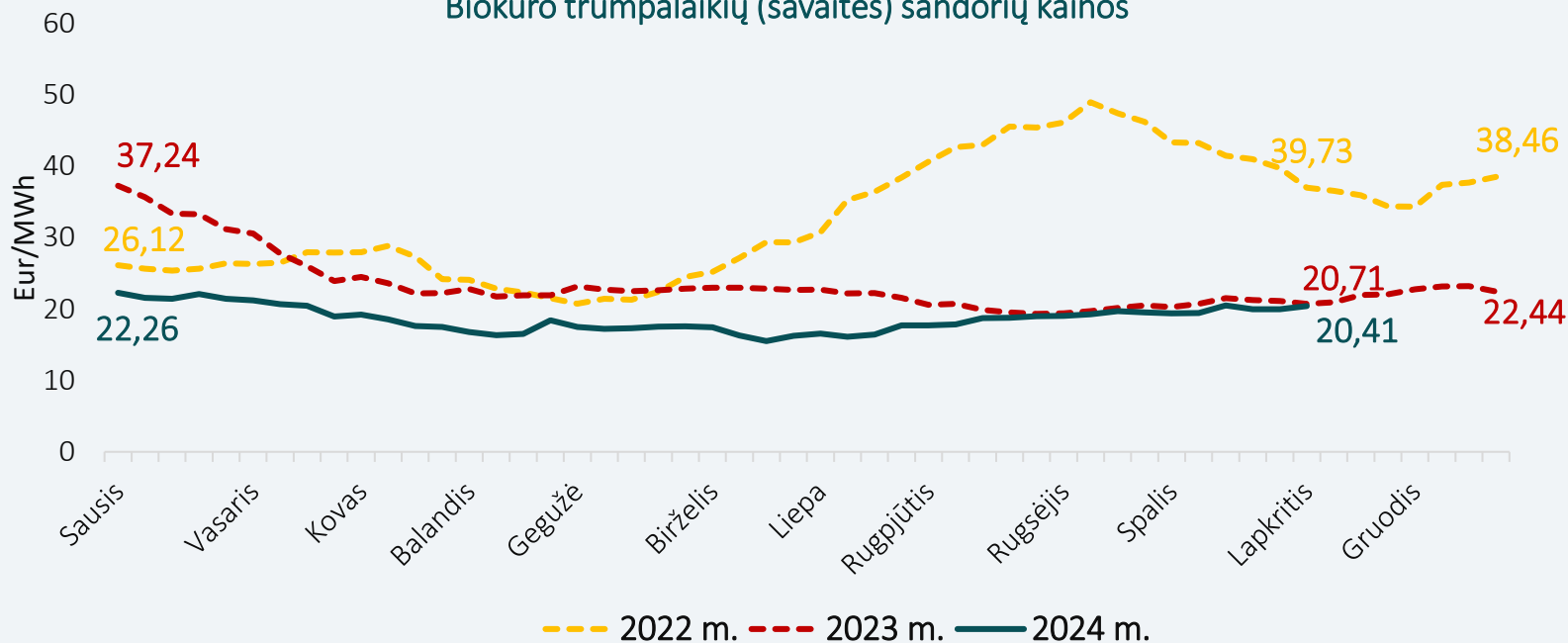

2024 M. RUDUO: ESAMA SITUACIJA IR PROGNOZĖS

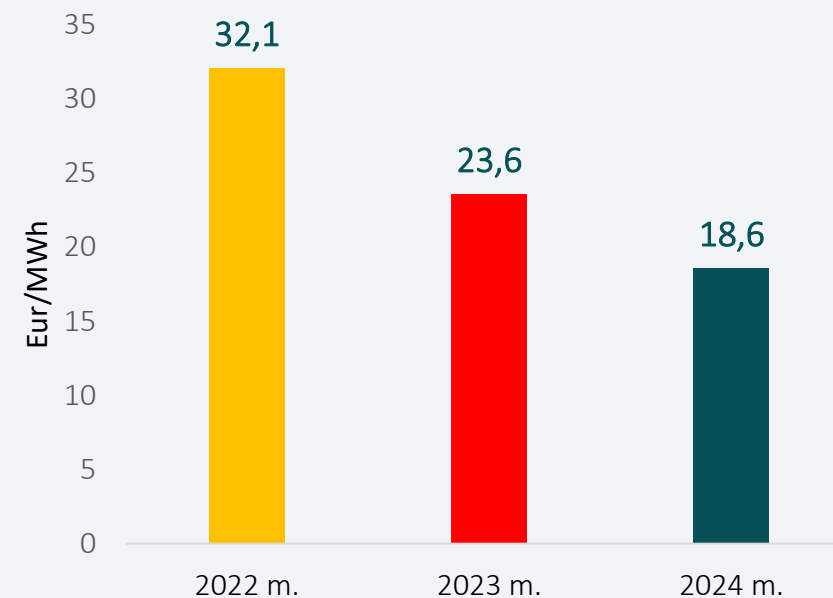
BIOKURO IR ŠILDYMO SEKTORIUS

2024 M. BIOKURO KAINOS STABILIOS IR 20 PROC. MAŽESNĖS NEI 2023 M.

Biokuro trumpalaikių (savaitės) sandorių kainos

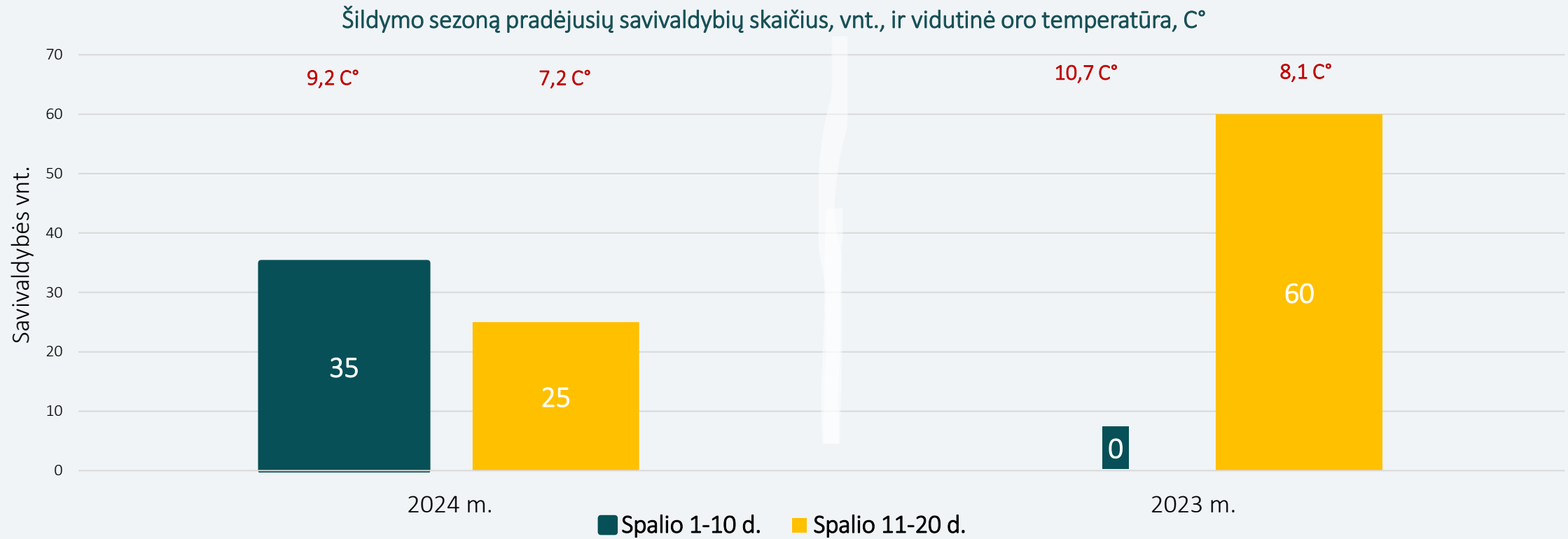

Biokuro kainos vidurkis (sausio–spalio mėn.)

- Pradėjus eksploatuoti Vilniaus kogeneracinę jėgainę, prognozuojama, kad per 2024/2025 metų šildymo sezoną 80–85 proc. kuro žaliavos, visoje šalyje naudojamos šilumos energijos gamybai, bus biokuras. Pakankami vietiniai žaliavos ištekliai ir biokuro tiekėjų konkurencija (daugiau nei 80 tiekėjų) užtikrina stabilias biokuro kainas šiemet, todėl stebime biokuro kainos mažėjimą, palyginti su praėjusiais metais.
- 2024 m. sausio–spalio mėnesiais biokuro trumpalaikių sandorių kainos vidurkis yra 18,6 Eur/MWh (svyruoja 15,5–20,5 Eur/MWh intervale), arba 20 proc. mažesnis nei 2023 m. tuo pačiu metu (buvo 23,6 Eur/MWh ir svyravo 19–37,2 Eur/MWh intervale) ir 42 proc. mažesnis nei 2022 metais (buvo 32,1 Eur/MWh ir svyravo 20,7–48,9 Eur/MWh intervale). Prognozuojama, kad maksimali biokuro trumpalaikių sandorių kaina šiemet laikysis iki 22 Eur/MWh.
- Sudarant ilgalaikius ketvirčio ir pusmečio biokuro tiekimo sandorius, svertinė kaina formuojasi apie 20,9 Eur/MWh, o tai apie 11 proc. pigiau nei prieš metus.

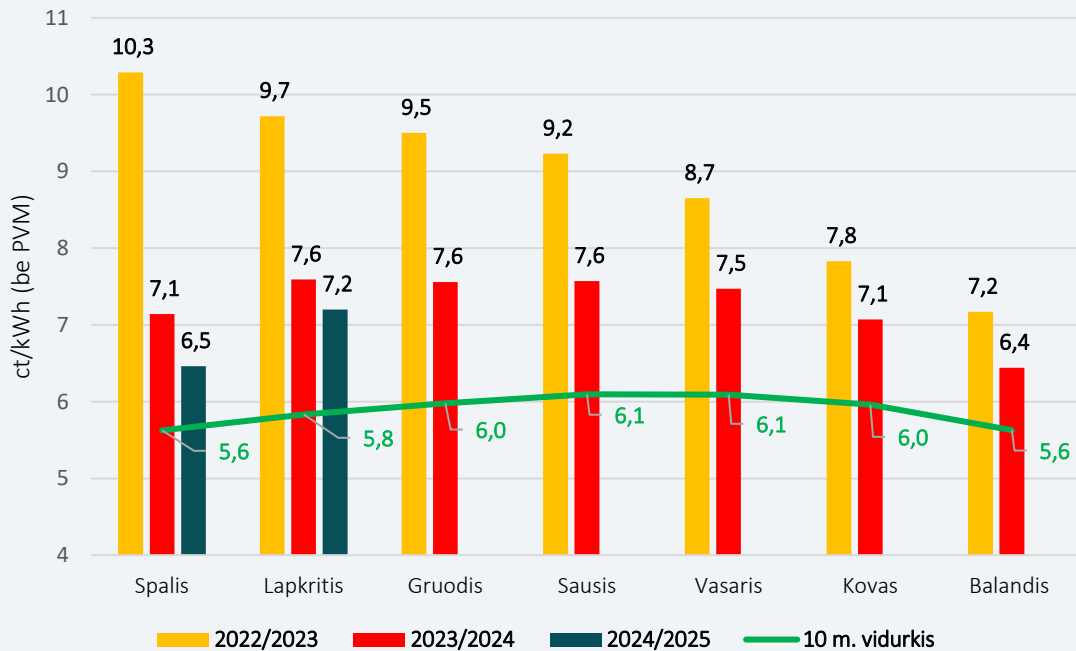
2024 M. SAVIVALDYBĖS RENKASI KOMFORTĄ – ŠILDYMO SEZONĄ PRADĖJO ANKSČIAU NEI 2023 M.

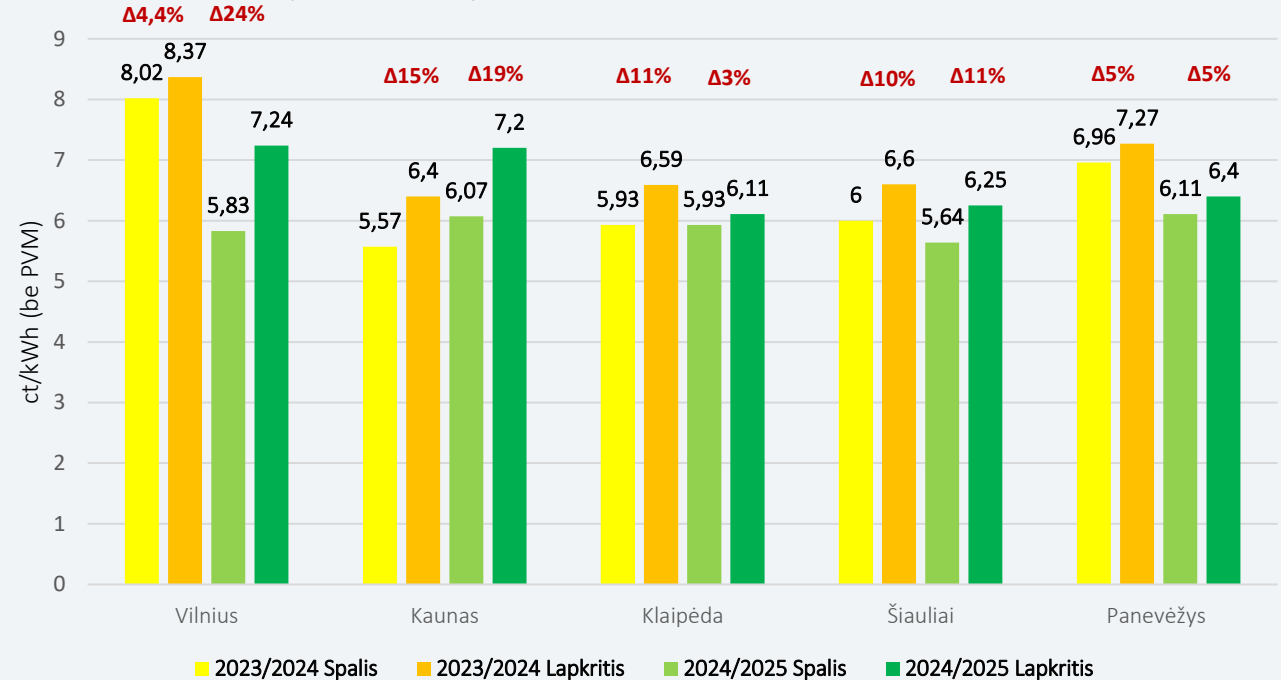
- 2024 m. spalio mėnesio pirmąją ir antrąją dekadą vidutinė oro temperatūra buvo vidutiniškai 1 laipsniu žemesnė nei pernai tuo pat metu. Šiame 35 savivaldybės (58 proc. visų šalies savivaldybių) šildymo sezoną pradėjo spalio pirmąją dekadą (spalio 1–10 d.) – anksčiau nei 2023 metais (spalio 11–18 dienomis).
- Pirmosios kelios savivaldybės šildymo sezoną pradėjo jau spalio 2 d.: Tauragės, Visagino, Vilniaus rajono, Kazlų Rūdos.
- Tarp didžiųjų miestų pirmieji šiemet šildymo sezoną pradėjo Šiauliai ir Panevėžys – spalio 8 d., Kaunas – spalio 11 d., Vilnius ir Klaipėda – spalio 14 dieną.

ŠILDYMO SEZONAS PRASIDĖJO MAŽIAUSIOMIS KAINOMIS, PALYGINTI SU PRAĖJUSIAIS DVEJAI METAIS

Vidutinė mėnesio šilumos energijos kaina Lietuvoje

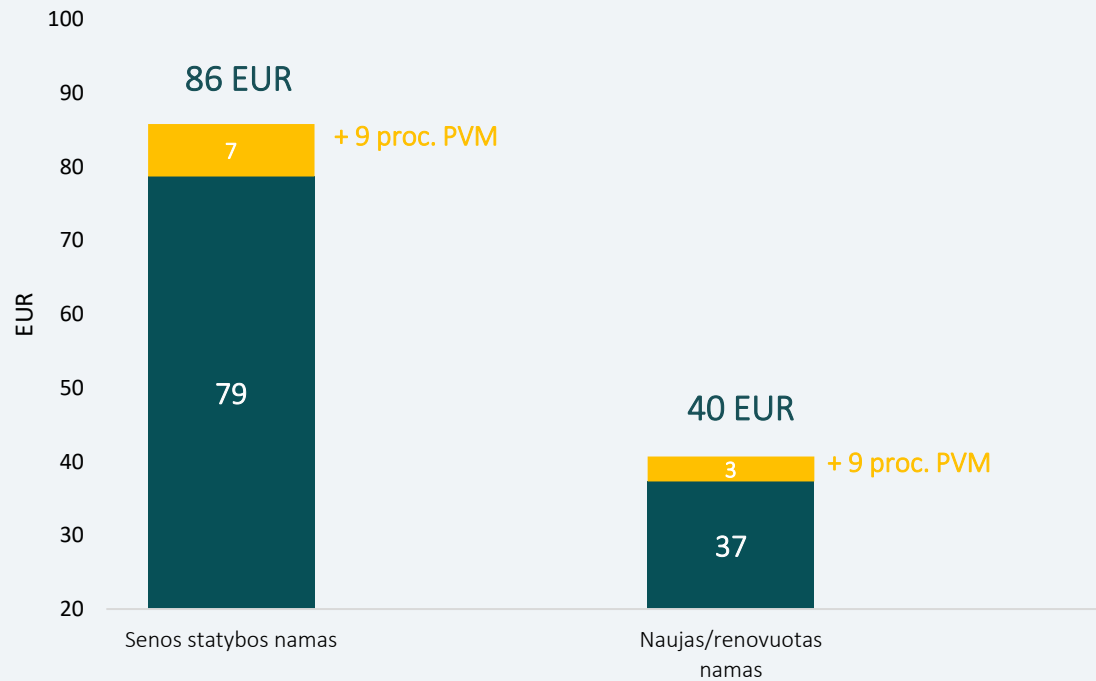
Šildymo sezono pradžios kaina didžiuosiuose miestuose

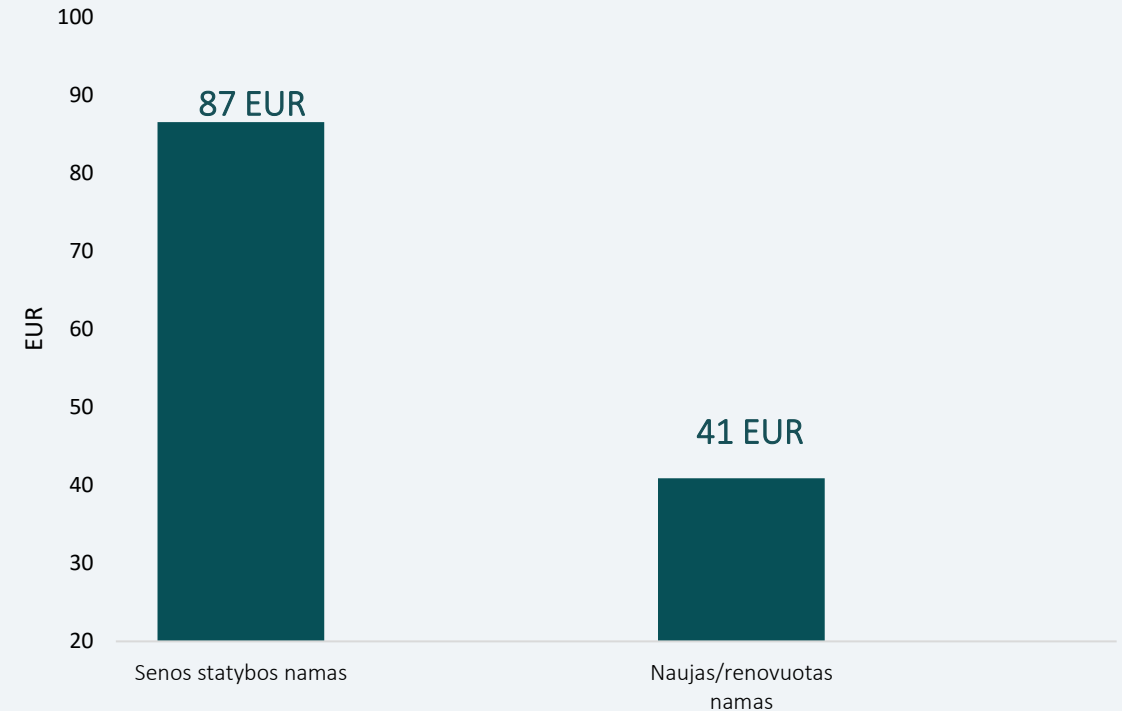
- Šildymo sezonas prasidėjo mažiausiomis kainomis per 3 pastaruosius metus. Šiomet spalio mėnesį kaina buvo 0,6 ct/kWh, arba 9 proc. mažesnė, o lapkričio mėnesį – 0,4 ct/kWh, arba 5 proc. mažesnė, lyginant su atitinkamais 2023 m. mėnesiais. Taip pat 3,8 ct/kWh, arba 37 proc. mažesnė nei 2022 m. spalį ir 2,5 ct/kWh, arba 26 proc. mažesnė nei tų metų lapkritį.
- Spalio ir lapkričio mėnesių šilumos kainos (lyginant 2023 m. ir 2024 m.) mažiausiai skiriasi Panevėžyje, kai lapkričio mėnesio kaina padidėjo tik 0,3 ct/kWh (5 proc.).
- Kaip ir ankstesniais metais, prasidėjus šildymo sezonui, įmonės paprastai pradeda didinti šilumos kainas (prognozuojama, kad šiomet iki sausio mėnesio šilumos kaina didės apie 5 proc. kas mėnesį), o nuo sausio tikėtinas tradicinis jų nuoseklus (apie 5 proc. kas mėnesį) mažėjimas.

DIDŽIUOSIUOSE MIESTUOSE LAPKRIČIO MĖN. SĄSKAITOS UŽ ŠILDYMĄ VIDUTINIŠKAI 1 PROC. MAŽESNĖS NEI PERNAI TUO PAČIU METU

2024 m. lapkričio mėn. sąskaita už šildymą, Eur*

2023 m. lapkričio mėn. sąskaita už šildymą, Eur*

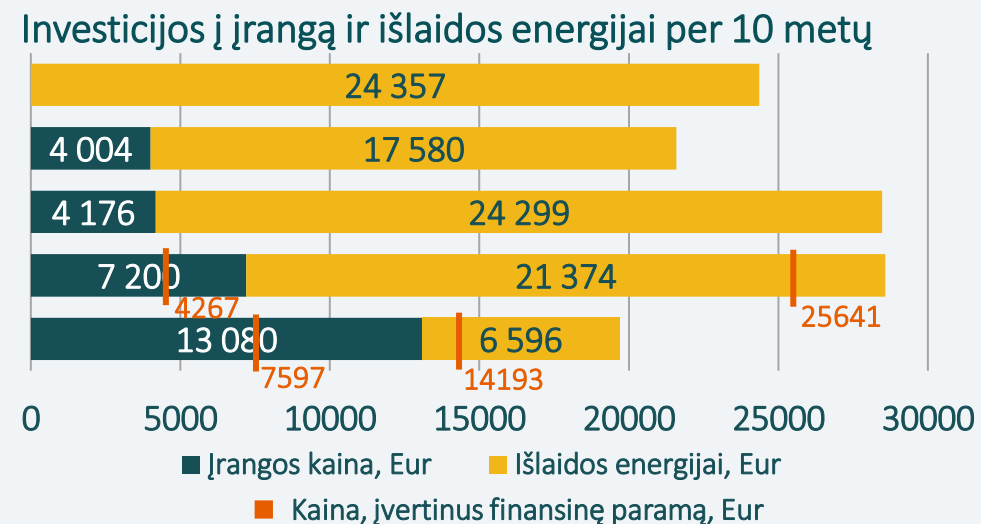
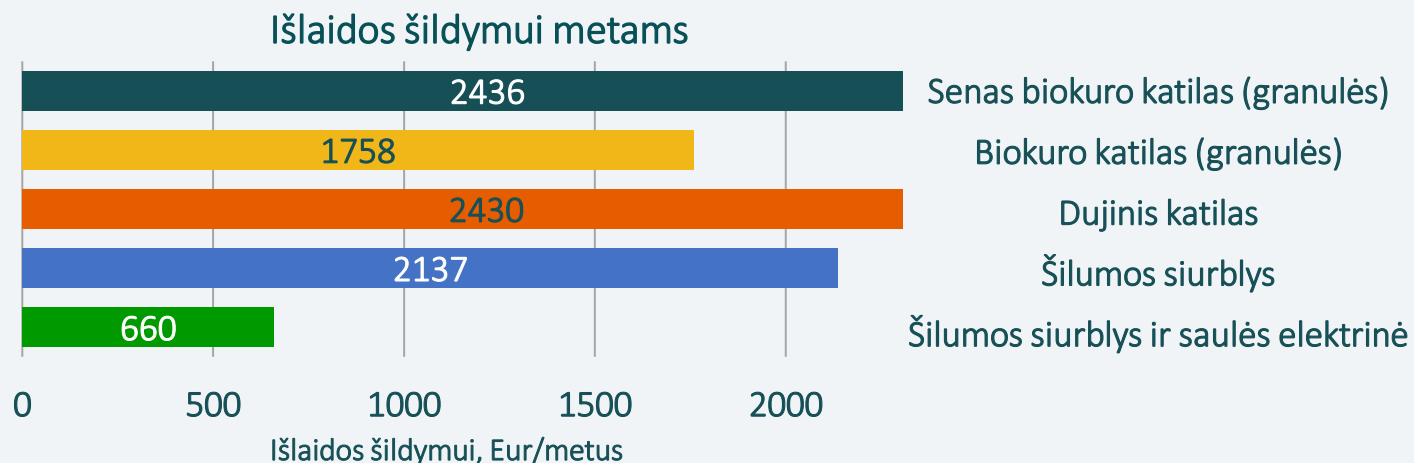

* Skaičiavimai atlikti 60 m² butui, naudojant vidutines penkių didžiųjų miestų lapkričio mėnesio kainas.

- Lietuvos penkių didžiųjų miestų gyventojai, kuriems tiekama apie 70 proc. visos šilumos energijos, už būsto šildymą šį lapkritį gaus vidutiniškai apie 1 proc. mažesnes sąskaitas, lyginant su 2023 m. lapkričio mėnesio sąskaitomis, nors panaikinta 9 proc. PVM lengvata.
- Už 60 kv. metrų būsto šildymą 2024 m. lapkričio mėn. naujame / renovuotame name prognozuojama sąskaita – 40 Eur, tai per pusę (53 proc., arba 46 Eur) mažiau nei senos statybos name, kur prognozuojama sąskaita – 86 Eur.

EFEKTYVUS ENERGIJOS VARTOJIMAS IR JOS TAUPYMO PATARIMAI

ŠILDYTI BŪSTĄ ŠILUMOS SIURBLIU, TURINT SAULĖS ELEKTRINĘ, YRA BEVEIK 4 KARTUS PIGIAU NEI DUJINIU KATILU

- Mažiausios metinės išlaidos už energiją yra tada, kai šildymui naudojamas šilumos siurblys ir saulės elektrinė: net 3,7 karto pigiau nei senu granuliu ar dujiniu katilu.
- Ilguoju laikotarpiu (per 10 metų) šildymo šilumos siurbliu su saulės elektrine bendri kaštai yra 31 proc. mažesni nei dujinio katilo. Šilumos siurblys – ekologiškesnis pasirinkimas, vertinant ir CO₂ išmetimus.
- Neefektyvų granuliu katilą pakeitus šilumos siurbliu bei įrengus saulės elektrinę, investicijos atsipirks per 7 metus, o įvertinus galimybę gauti finansinę paramą – per 4 metus.
- Svarstant įsigyti biokuro katilą, reikėtų papildomai įvertinti išlaidas jo eksploatacijai ir darbą atliekant katilo priežiūrą.

Šilumos šaltinių pritaikymas statistiškai vidutiniam individualiam pastatui ir karšto vandens poreikiui:

Žemos temperatūros sistema 40–32 °C (grindinis šildymas).
 Elektros energijos kaina: 0,233 Eur/kWh.
 Elektros energijos kaina, atsiskaitant už atgautą energiją: 0,06655 Eur/kWh.
 Dujų kaina: 0,69 Eur/m³.
 Granulių kaina: 220 Eur/t.

LEA ENERGIJOS TAUPYMO GAIRĖS: PAPRASTOS, PRITAIKYTOS VARTOTOJUI IR NUOLATOS ATNAUJINAMOS

Gairių privalumai:

- energijos taupymo gairės suskirstytos pagal veiklos sektorius bei naudotojui pakanka atsiversti tik jam aktualų skyrių;
- energijos taupymo veiksmai suskirstyti nuo paprasčiausiai įgyvendinamų iki sudėtingų ir didelių investicijų reikalaujančių patarimų;
- pateikiamos nuorodos į finansavimo galimybes.

Greitai veiksmų peržiūrai pakanka perskaityti veiksmų sąrašą, kurie sugrupuoti ir apibūdinti pagal:

- energijos rūšį
- įgyvendinimo trukmę
- investicijų poreikį
- pastangų poreikį
- energijos taupymo potencialą

Energijos taupymo gairės namų ūkiams

Parengė VšĮ Lietuvos energetikos agentūros
Energijos vartojimo efektyvumo didinimo kompetencijų centras

Energijos taupymo gairės viešajam, paslaugų ir pramonės sektoriams

Parengė VšĮ Lietuvos energetikos agentūros
Energijos vartojimo efektyvumo didinimo kompetencijų centras

LEA ENERGIJOS TAUPYMO GAIRĖS: PAGRASIOS NAUDOTI

Šilumos punkty ir inžinerinių sistemų modernizavimas.

Pakeitus seną elevatorinį šilumos punktą į naują, automatizuotą, galima efektyviai reguliuoti šilumos kiekį, priklausomai nuo lauko oro temperatūros kitimo. Tai leistų sutaupyti iki 9 proc. energijos šildymo sistemoje. Šilumos nuostolių mažinimas sumažina šildymo sistemos energijos suvartojimą iki 7 proc. individualių namų šildymo ir karšto vandens tiekimo prietaisų k

Šilumos nuostolių mažinimas.

Atėjus šaltajam metų laikui, užkamšyti ar užklijuoti langų nesandarumus ir kitur, kur jaučiamas besiskverbiantis šaltas oras, nes didesnė nei reikalinga oro kaita patalpoje lemia didesnę energijos suvartojimą. Tai lemia išdėstytą energijos suvartojimą.

Namo šilumos punkty ir inžinerinių sistemų priežiūra

– reguliariai susidarančių šilumos nuostolių gali sumažinti namo šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemos priežiūra reikalingas dalies efektyvumą veikianti sistema gali sutaupyti 20 proc. energijos

Šilumos punkty ir inžinerinių sistemų modernizavimas

Namo šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemos priežiūra

- reguliariai plauti ir valyti sistemą iš vidaus;
- laikytis sistemos priežiūros ir eksploataavimo reikalavimų;
- laiku išleisti orą iš radiatorių.

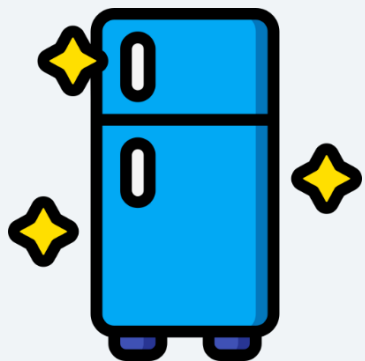
Šilumos nuostolių mažinimas

- pašalinti nesandarumus (langų, palangių, durų);
- sureguliuoti langų varstymo mechanizmus;
- panaudoti sandarinimo juostas (langams, durims).

Veiksmai	Energijos rūšis	Įgyvendinimo trukmė	Taupymo potencialas	Investicijų poreikis	Pastangų poreikis
Šilumos punkty ir inžinerinių sistemų modernizavimas					
Namo šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemos priežiūra					
Šilumos nuostolių mažinimas					

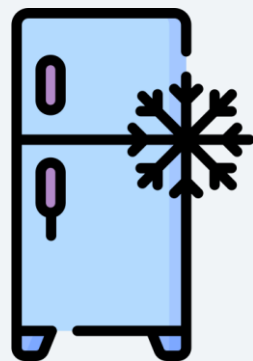
Pritaikius patarimus šildymo sistemai ir jos priežiūrai bei sumažinus šilumos nuostolius galima sutaupyti apie 76–117 eurų per metus.

VIENODŲ PRIETAISŲ METINĖS ENERGIJOS SĄNAUDOS GALI SKIRTIS KELIS KARTUS

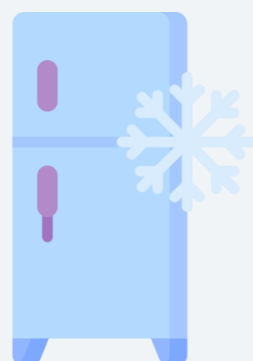
A

109 kWh/metus
~28 Eur/metus

C

157 kWh/metus
~40 Eur/metus

F

253 kWh/metus
~64 Eur/metus

* 200 l šaldytuvas ir 70 l šaldymo kamera, elektros en. kaina 0,252 Eur/kWh

A klasės šaldytuvas vartoja energijos du kartus mažiau nei F klasės šaldytuvas.

Nuo 2021 m. kovo mėn. vietoj anksčiau naudotų A+++ ← D klasių pagal energijos vartojimo efektyvumo skalės sistemą naudojamos tik A ← G klasės*.

Ši nauja sistema taikoma šioms gaminių grupėms:

- šaldytuvams;
- indaplovėms;
- skalbyklėms;
- televizoriams;
- elektros lemputėms ir šviestuvams.

Naujas energijos efektyvumo ženklėjimas

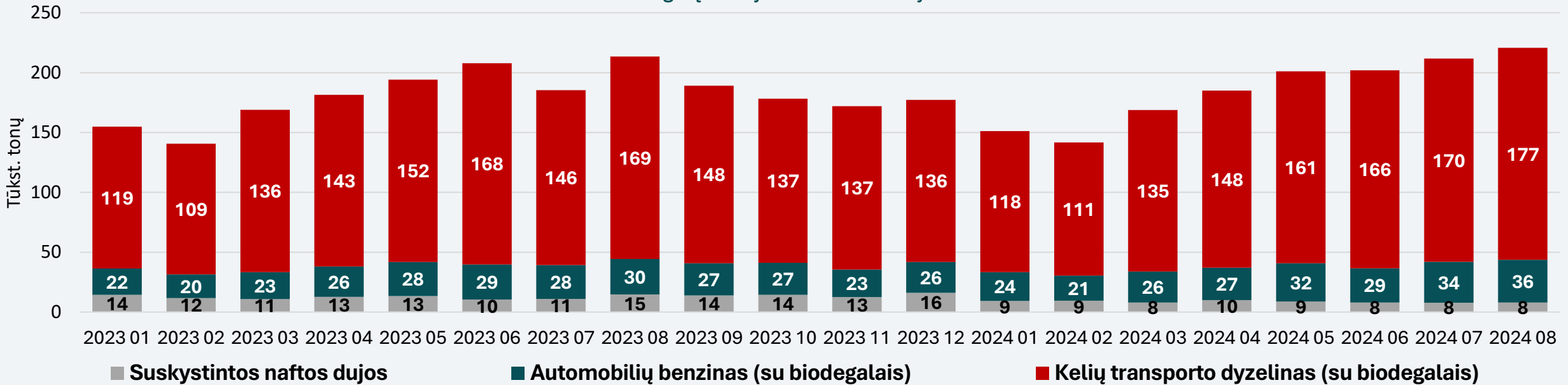
Iki 2021 m. kovo 1 d.

Nuo 2021 m. kovo 1 d.

TRANSPORTO SEKTORIUS

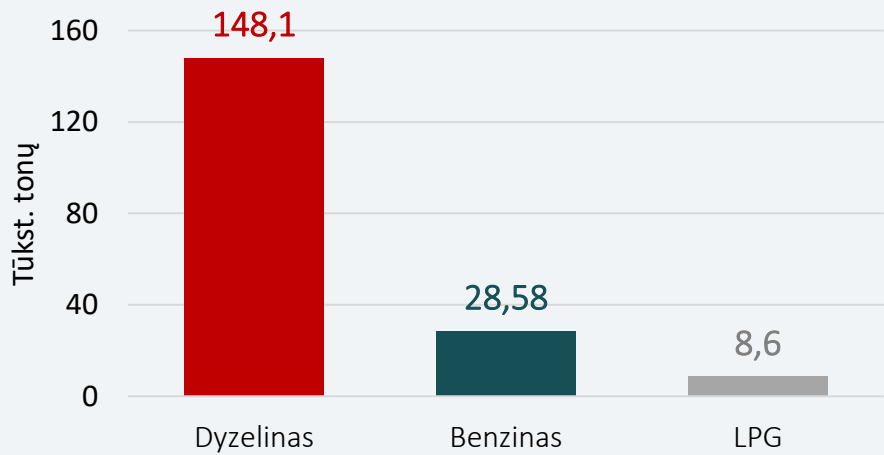
PAGRINDINIŲ DEGALŲ SUVARTOJIMAS: DOMINUOJA DYZELINAS

Degalų vartojimo kaita Lietuvoje

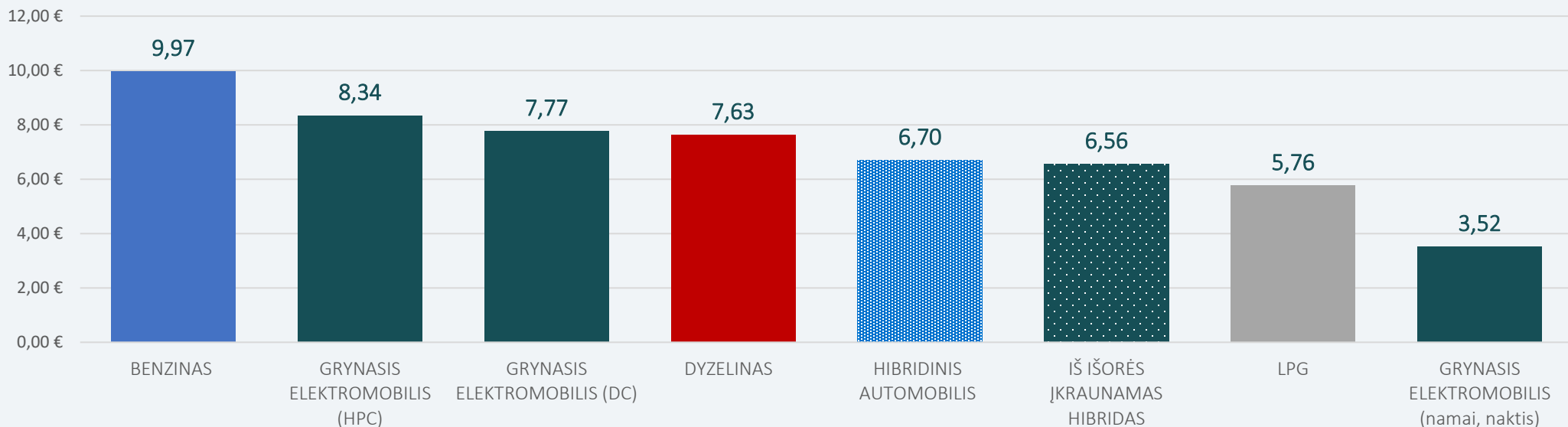
- 2024 m. dyzelino pardavimai per mėnesį siekė 148,1 tūkst. tonų, tai žymiai daugiau nei parduota kitų degalų ir rodo transporto sektoriaus priklausomybę nuo dyzelino. Parduoto dyzelino kiekis vidutiniškai buvo daugiau nei 5 kartus didesnis nei benzino ir 17 kartų didesnis nei suskystintų naftos dujų (LPG).
- Tokie dyzelino poreikio mastai kelia didelius ekonominius iššūkius dėl priklausomybės nuo importuojamo iškastinio kuro ir skatina svarstyti apie platesnį tvaresnių degalų naudojimą.

Vidutinis degalų suvartojimas Lietuvoje 2024 m.

EKOLOGIŠKAS PASIRINKIMAS – PIGIAU: SPALĮ 100 KM KELIONĖ ELEKTROMOBILIU DU KARTUS PIGESNĖ NEI SU DYZELINU VAROMU AUTOMOBILIU

Išlaidos degalams nuvažiuoti 100 km atstumui

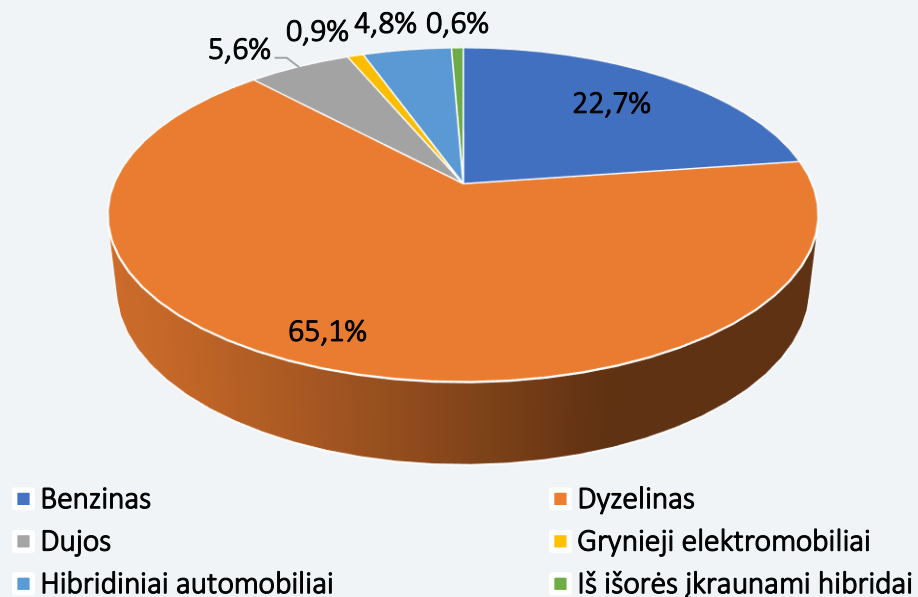

HPC – itin greitas įkrovimas (nuo 150 kW);
DC – greitas įkrovimas (iki 150 kW).

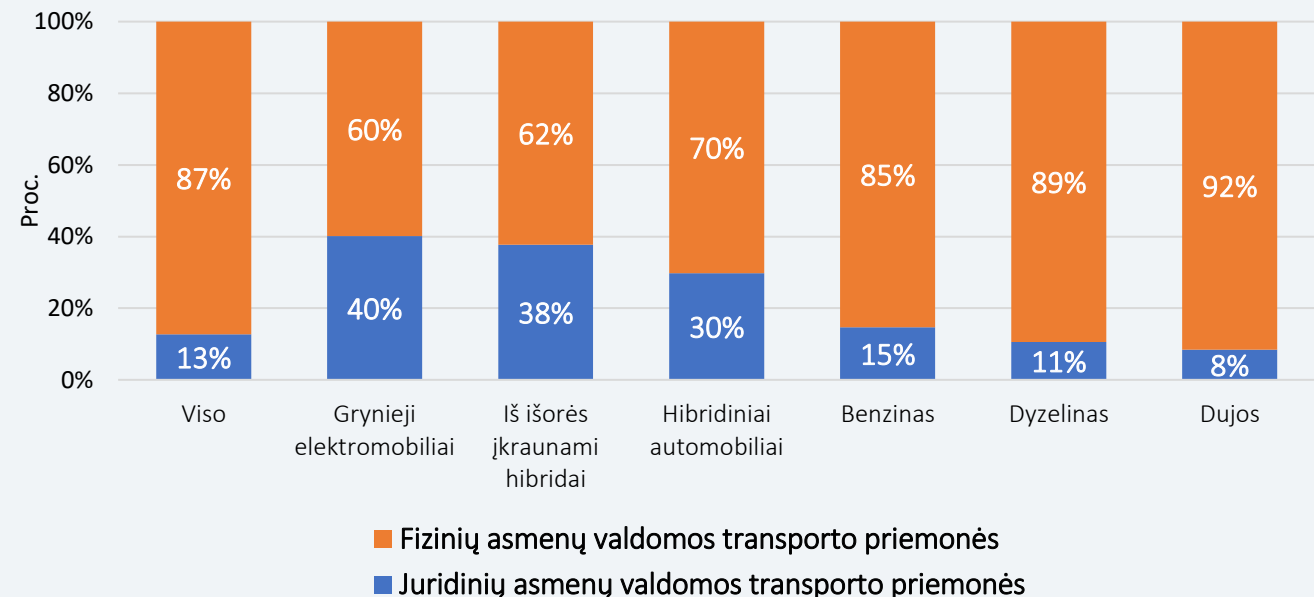
- 2024 m. spalio mėnesį nuvažiuoti 100 kilometrų elektromobiliu, kurio baterija įkrauta namuose, naudojant fiksuotos kainos dviejų laiko zonų naktinį tarifą, **kainavo 3,52 Eur**, arba **2,2 karto pigiau** nei nuvažiuoti tą patį atstumą dyzelinu varomu automobiliu (7,63 Eur) ir **2,8 karto pigiau** nei nuvažiuoti tą patį atstumą benzinu varomu automobiliu (9,97 Eur).
- Šių metų spalį, palyginti su rugsėju, mažėjo benzino (2,2 proc.), siūlomų elektros tiekimo planų (1 proc.) ir dyzelino (0,8 proc.) kainos, o padidėjo suskystintų naftos dujų (1,5 proc.) kainos.

JURIDINIAI ASMENYS LIETUVOJE VALDO BEVEIK 40 PROC. VISO LENGVŪJŲ KELEIVINIŲ ELEKROMOBILIŲ PARKO

Lietuvos lengvųjų keleivinių transporto priemonių parko sudėtis pagal degalus, proc.

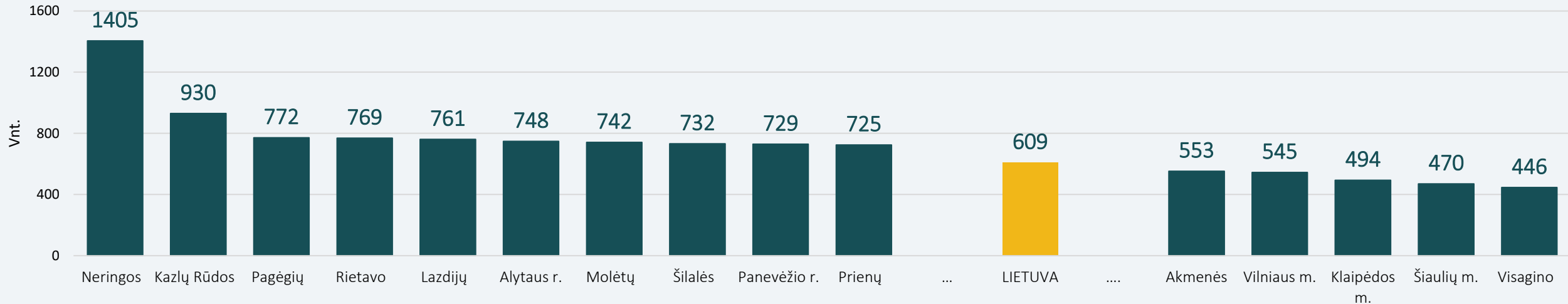
Lietuvos lengvųjų keleivinių transporto priemonių parko sudėtis pagal valdytojus, proc.

- 2024 m. lapkričio 1 d. Lietuvoje buvo įregistruota 1,76 mln. lengvųjų keleivinių transporto priemonių (M1 kategorija), iš jų du trečdalius parko sudarė dyzelinu varomi automobiliai.
- Nors verslo sektorius daro didelę įtaką elektromobilių rinkoje, 87 proc. visų lengvųjų keleivinių transporto priemonių valdytojų yra fiziniai asmenys. Tai rodo, kad asmeninis transportas išlieka pagrindine transporto parko dalimi.
- Kadangi didelė elektromobilių dalis priklauso verslo subjektams, galima daryti prielaidą, kad daugiau subsidijų ar skatinimo priemonių fiziniams asmenims galėtų paskatinti spartesnę elektromobilių priėmimą asmeniniam naudojimui.

LIETUVOS DIDMIESČIUOSE AUTOMOBILIŲ TANKUMAS MAŽESNIS UŽ ŠALIES VIDURKĮ

Lietuvos lengvųjų keleivinių transporto priemonių savivaldybėse skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, vnt.

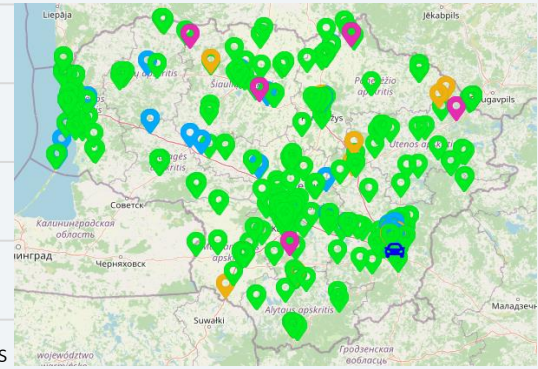
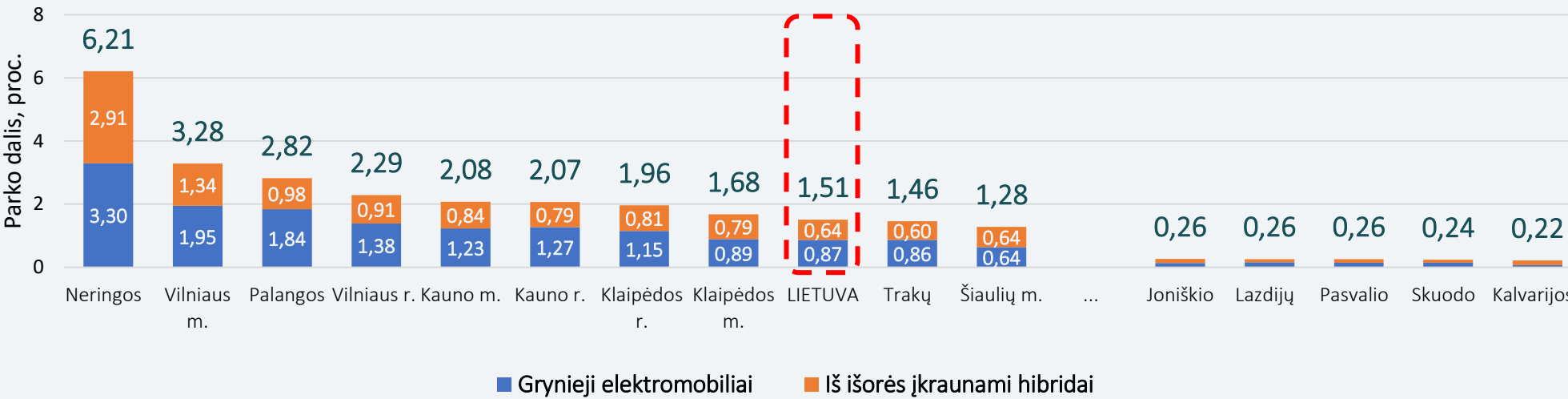

- **Neringos savivaldybė išsiskiria didžiausiu automobilių skaičiumi** – Neringoje kiekvienam gyventojui tenka daugiau nei vienas automobilis, o tai tris kartus daugiau nei Šiauliuose. Tai rodo didelį automobilių poreikį pajūrio regione dėl turizmo ir sezoniškumo, dėl mažiau išvystytų viešojo transporto paslaugų.
- **Lietuvos didmiesčiuose automobilių tankumas yra mažesnis už šalies vidurkį** – penkiuose didžiausiuose miestuose 1 tūkst. gyventojų tenkančių transporto priemonių skaičius (Panevėžio m. – 572 vnt., Kauno m. – 584 vnt., Vilniaus m. – 545 vnt., Klaipėdos m. – 494 vnt., Šiaulių m. – 470 vnt.) yra mažesnis nei Lietuvos savivaldybės vidurkis (609 vnt.). Tai rodo didesnę viešojo transporto paslaugų naudojimą, dalijimosi transporto priemonėmis paslaugų išvystymą ir mažesnę nuosavo automobilio poreikį didžiausiuose šalies miestuose.

ELEKTROMOBILIŲ TANKUMAS DIDŽIUOSIUOSE MIESTUOSE IR KURORTUOSE VIRŠIJA ŠALIES VIDURKĮ

Elektromobilių užimama parko dalis savivaldybių lengvųjų keleivinių transporto priemonių parke, proc.

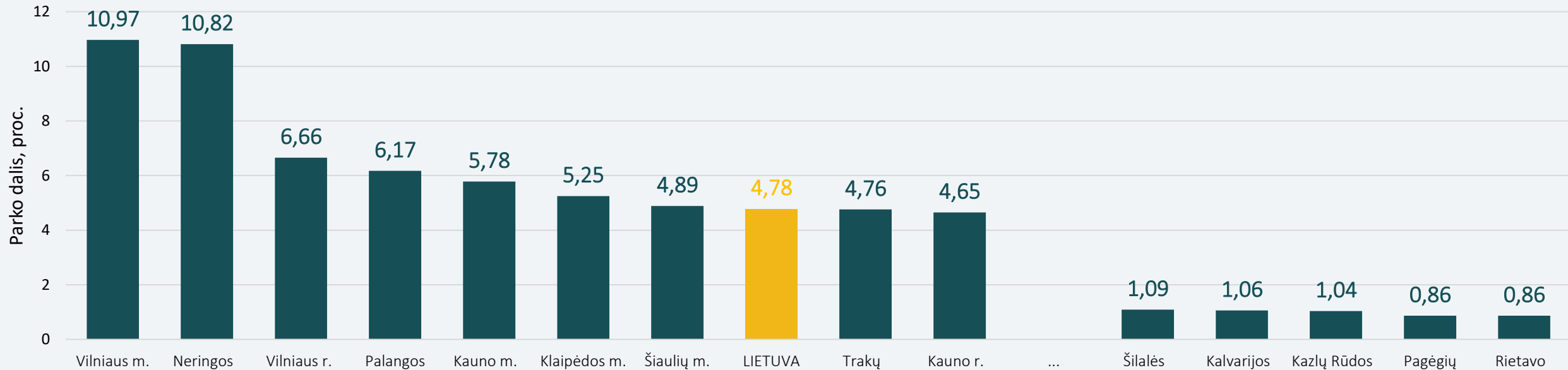
Įkrovimo stotelių žemėlapis

- Didžiuosiuose miestuose ir kurortinėse savivaldybėse elektromobiliai yra populiareni nei vidutiniškai Lietuvoje – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos miestų ir rajonų bei kurortiniuose Neringos ir Palangos rajonų savivaldybėse elektromobilių dalis yra didesnė už šalies vidurkį. Tai rodo, kad tvaraus transporto priemonės labiau naudojamos tankiau gyvenamuose arba lankytiniuose Lietuvos regionuose.
- Elektromobiliai populiarėja ten, kur geresnė infrastruktūra ir daugiau finansinių išteklių – šalies didmiesčiuose ir kurortinėse vietovėse geriau išvystyta elektromobilių įkrovimo infrastruktūra, didesnė įmonių koncentracija didmiesčiuose, o taip pat didesnės gyventojų pajamos skatina elektromobilių įsigijimą ir naudojimą.

VILNIUJE IR NERINGOJE – HIBRIDINIS KAS DEŠIMTAS AUTOMOBILIS

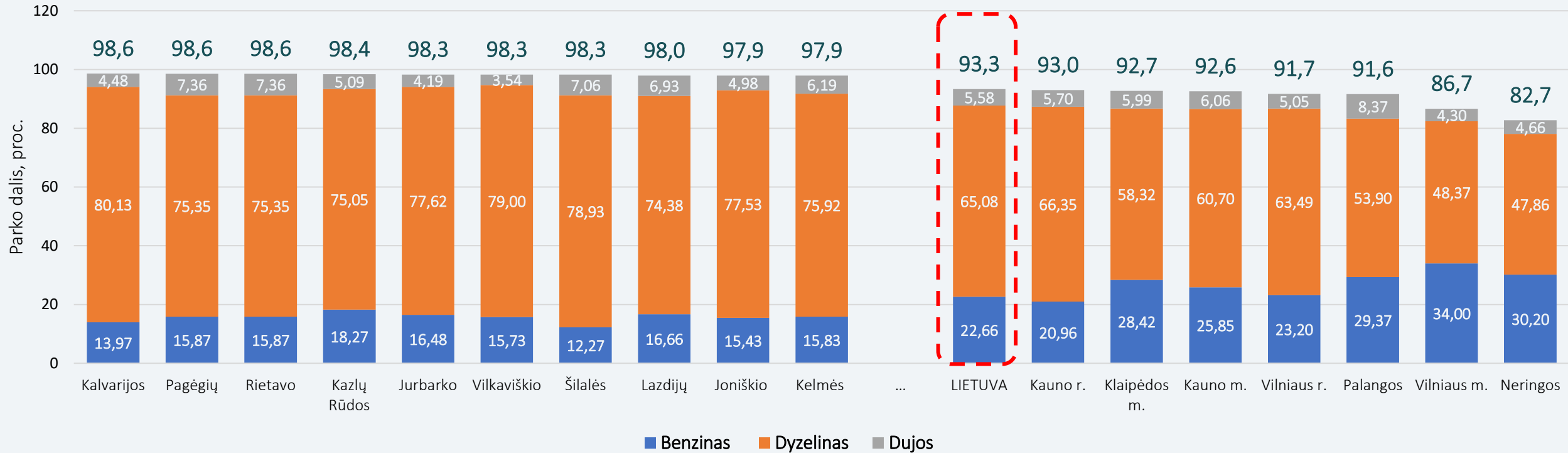
Hibridinių automobilių užimama parko dalis savivaldybių lengvųjų keleivinių transporto priemonių parke, proc.

- Nuo 2024 metų pradžios hibridinių automobilių parkas Lietuvoje išaugo 25 procentais.
- Didžiausia hibridinių automobilių koncentracija Vilniuje ir Neringoje – šiose savivaldybėse hibridiniai automobiliai sudaro apie 10 proc. viso transporto priemonių parko.
- Hibridinių automobilių populiarumas didžiuosiuose miestuose ir kurortinėse vietovėse reiškia, kad didesniame mieste ir turistinėje vietovėje transporto ekologija yra aktualesnė.
- Didesnis hibridinių automobilių skaičius rodo, kad gyventojai šiose savivaldybėse yra labiau sąmoningi dėl aplinkosaugos problemų ir renkasi transportą, kuris mažiau teršia aplinką bei taupo išlaidas degalams.

LIETUVOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ PARKE DOMINUOJA VIDAUS DEGIMO VARIKLIAI

Vidaus degimo varikliais varomų automobilių užimama parko dalis savivaldybių lengvųjų keleivinių transporto priemonių parke, proc.

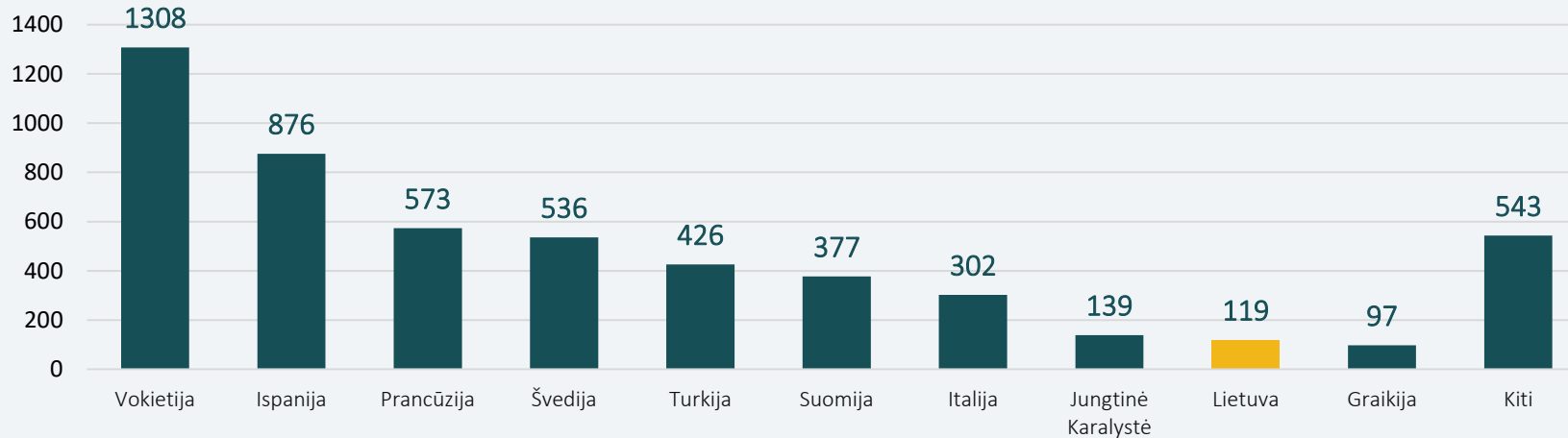

- Vidaus degimo varikliais varomi automobiliai daugelyje šalies savivaldybių sudaro didelę dalį viso transporto parko. Tai rodo, kad Lietuvoje dar nėra pakankamai plačiai pereita prie „švaresnių“ transporto priemonių.
- Siekiant sumažinti transporto taršą, reikalingos aktyvios priemonės ir politikos pokyčiai, skatinantys perėjimą prie elektromobilių ir hibridų.

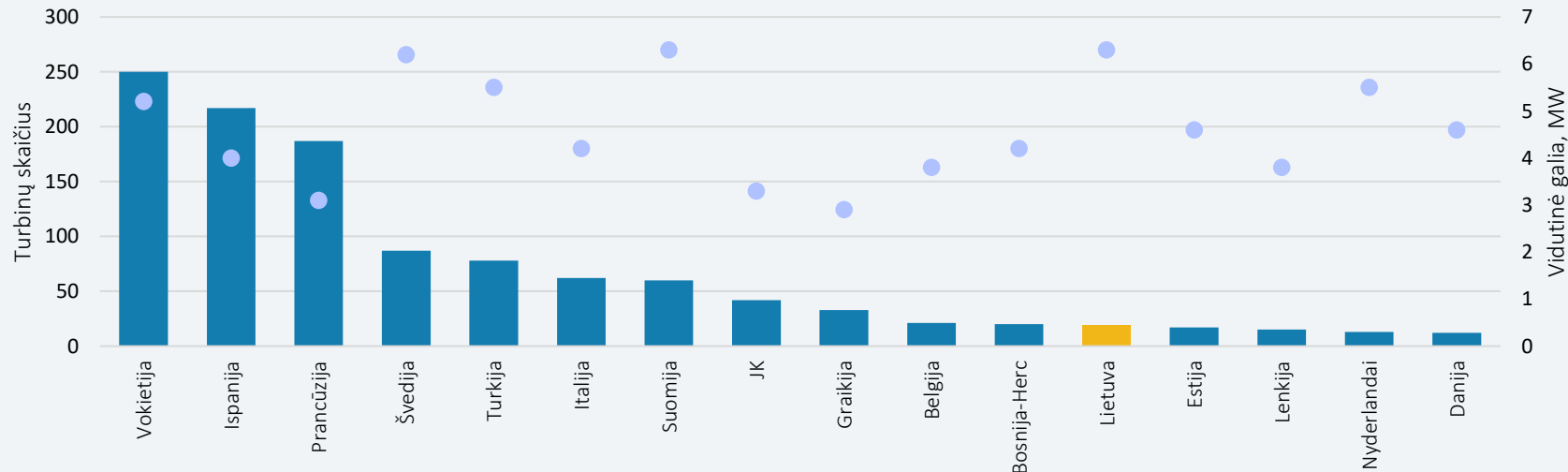
ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI

LIETUVOS PASIEKIMAI VĖJO ENERGETIKOJE JAU MATOMI VISOS EUROPOS KONTEKSTE

Naujų sausumoje sumontuotų vėjo elektrinių galia Europoje 2024 m. I pusmetį, MW

2024 m. I pusmetį sausumoje sumontuotų turbinų skaičius ir jų vidutinė vardinė galia

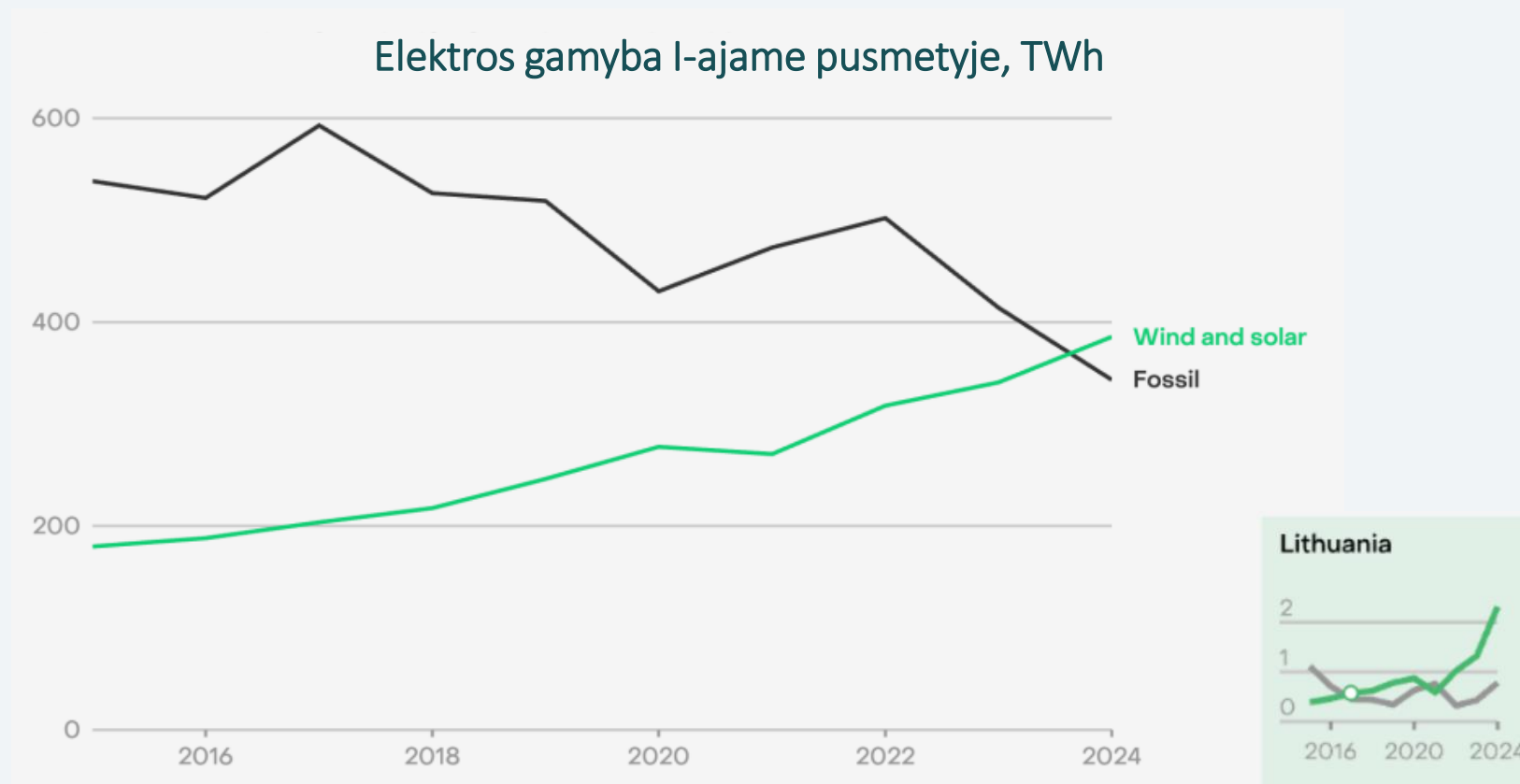
Per pirmą 2024 m. pusmetį mūsų šalyje įrengtų naujų vėjo elektrinių elektros pakaktų aprūpinti elektra Šiaulius visus metus.

Lietuva pirmą 2024 m. pusmetį buvo 9-ta Europoje pagal naujai sumontuotų vėjo elektrinių galia.

Lietuva pirmą 2024 m. pusmetį buvo viena iš Europos šalių, turinčių didžiausią vidutinę įrengtos vėjo turbinos vardinę galia (6,3 MW), o pagal įrengtų turbinų skaičių užėmė 12 vietą.

Turbinos	250	217	187	87	78	62	60	42	33	21	20	19	17	15	13	12
Vidutinė galia, MW	5,2	4	3,1	6,2	5,5	4,2	6,3	3,3	2,9	3,8	4,2	6,3	4,6	3,8	5,5	4,6

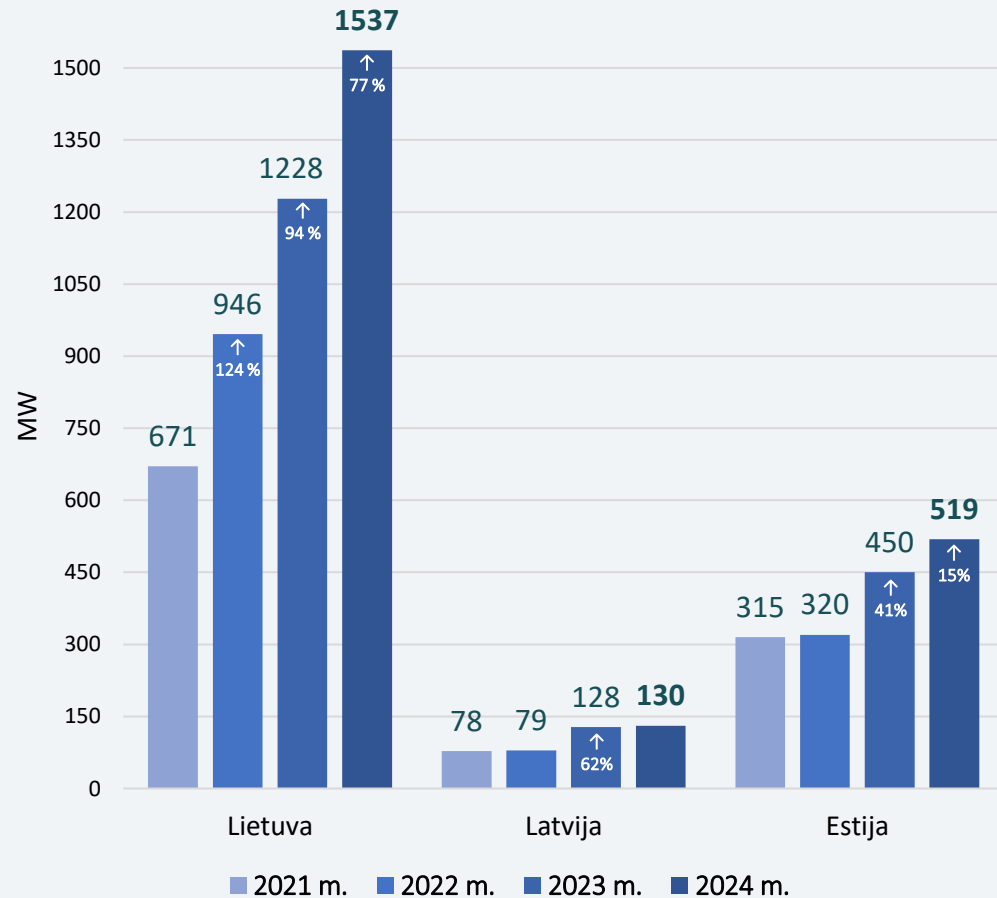
EUROPOS SĄJUNGOJE ELEKTROS GAMYBA VĖJO IR SAULĖS ELEKTRINĖSE PIRMAJĄ KARTĄ PRANOKO ELEKTROS GAMYBĄ IŠ IŠKASTINIO KURO

- ES 13-oje valstybių narių pagaminta elektra vėjo ir saulės elektrinėse viršijo elektros gamybą, naudojant iškastinį kurą.
- Lietuva šią ribą peržengė dar 2017 m. pirmame pusmetyje. Tada vėjo ir saulės elektrinė pagamino apie 35,6 proc. suvartotos elektros, o naudojančios iškastinį kurą – tik 24 proc.
- 2017 m. pirmą pusmetį elektros saulės ir vėjo elektrinėse daugiau nei naudojant iškastinį kurą pasigamino tik Lietuva, Prancūzija, Švedija, Danija ir Liuksemburgas.

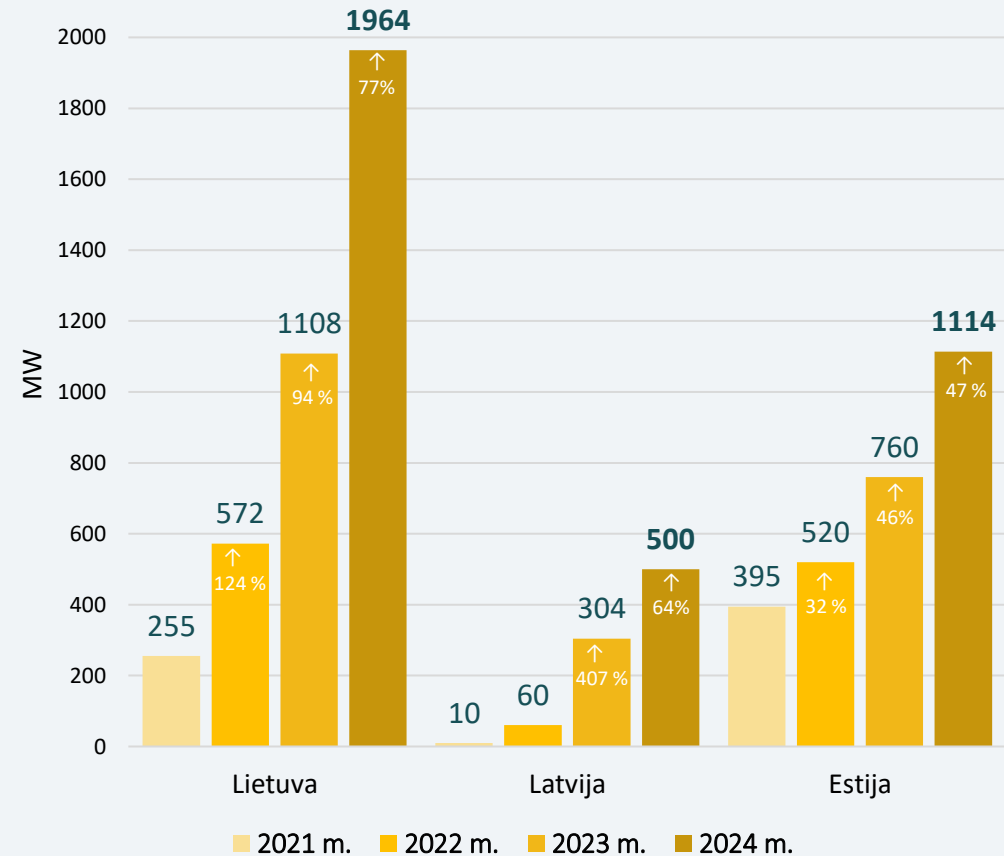
SPARČIAUSIAI VĖJO IR SAULĖS ELEKTRINIŲ GALIA TARP BALTIJOS ŠALIŲ AUGA LIETUVOJE

Vėjo elektrinių galia 2021–2024 m.

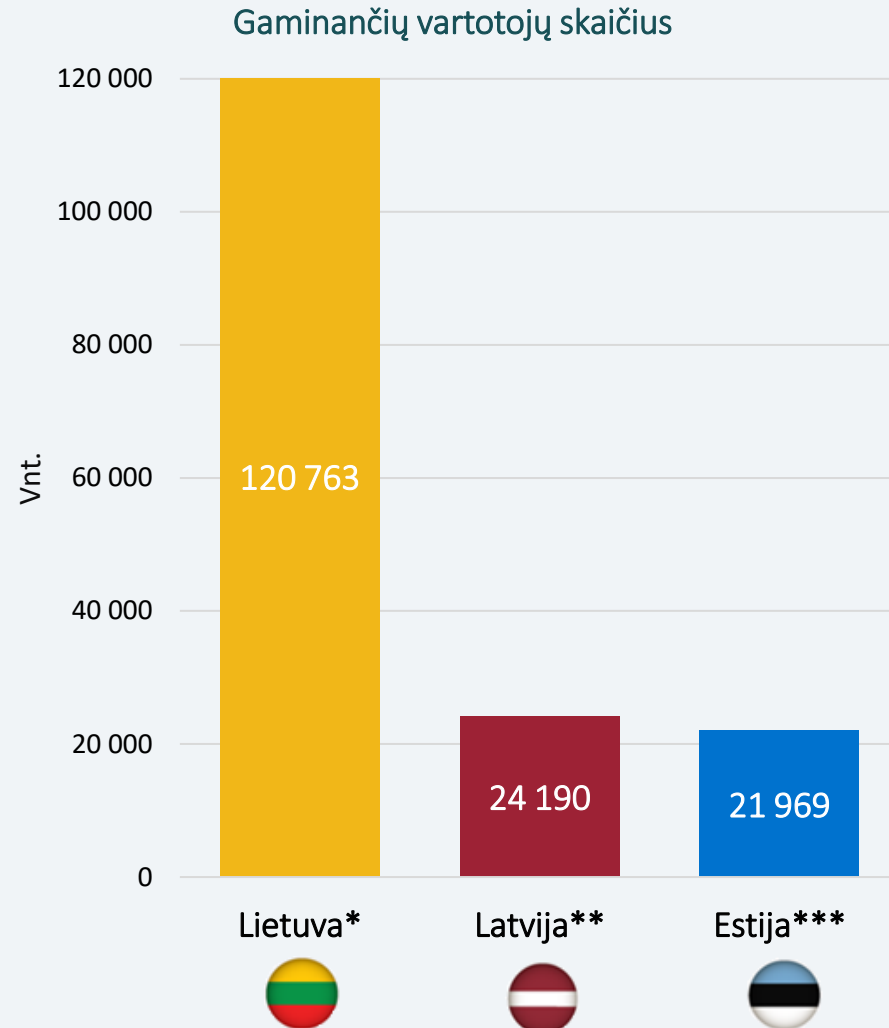
Vėjo elektrinių galia Lietuvoje yra beveik 12 kartų didesnė nei Latvijoje ir apie 3 kartus didesnė nei Estijoje.

Saulės elektrinių galia 2021–2024 m.

Saulės elektrinių galia Lietuvoje yra apie 4 kartus didesnė nei Latvijoje ir apie 76 proc. didesnė nei Estijoje.

LIETUVA – LYDERĖ TARP BALTIJOS ŠALIŲ PAGAL GAMINANČIŲ VARTOTOJŲ SKAIČIŲ

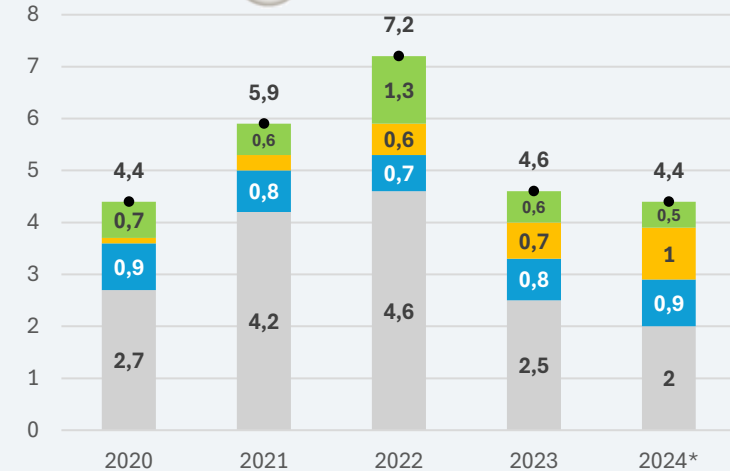
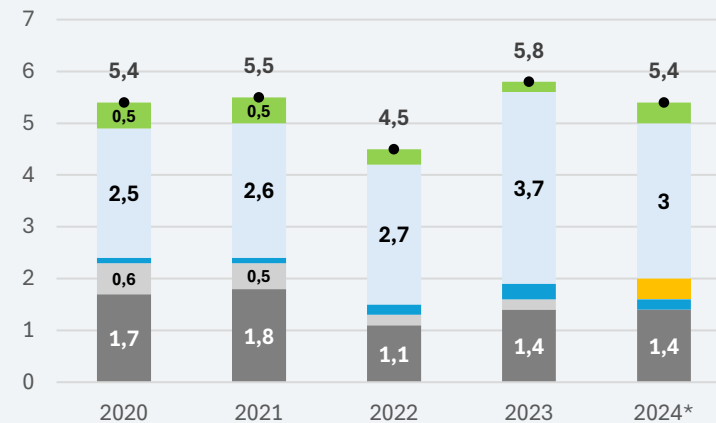
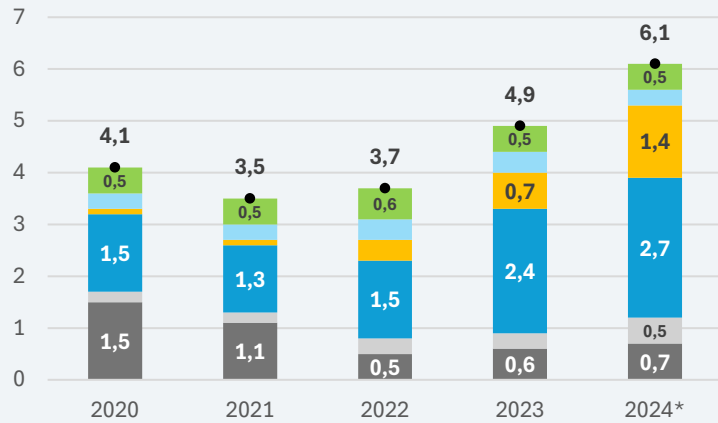
Lietuvoje gaminančių vartotojų yra apie 5 kartus daugiau nei Latvijoje ar Estijoje.

Gaminančių vartotojų skaičius Lietuvoje prilygsta Šiaulių ir Kuršėnų gyventojų skaičiui.

Latvijoje gaminančių vartotojų yra kiek daugiau nei gyventojų Kėdainiuose.

Estijoje yra tiek gaminančių vartotojų, kiek yra gyventojų Telšiuose.

DAUGIAUSIA ELEKTROS, NAUDOJANT AEI, TARP BALTIJOS ŠALIŲ PASIGAMINA LIETUVA

■ Gamtinės dujos

■ Kitas iškastinis kuras

■ Vėjo elektrinės

■ Saulės elektrinės

■ Hidroelektrinės

■ Biomosės elektrinės

● Elektros gamyba

AEI dalis 2024 m.
80 proc.

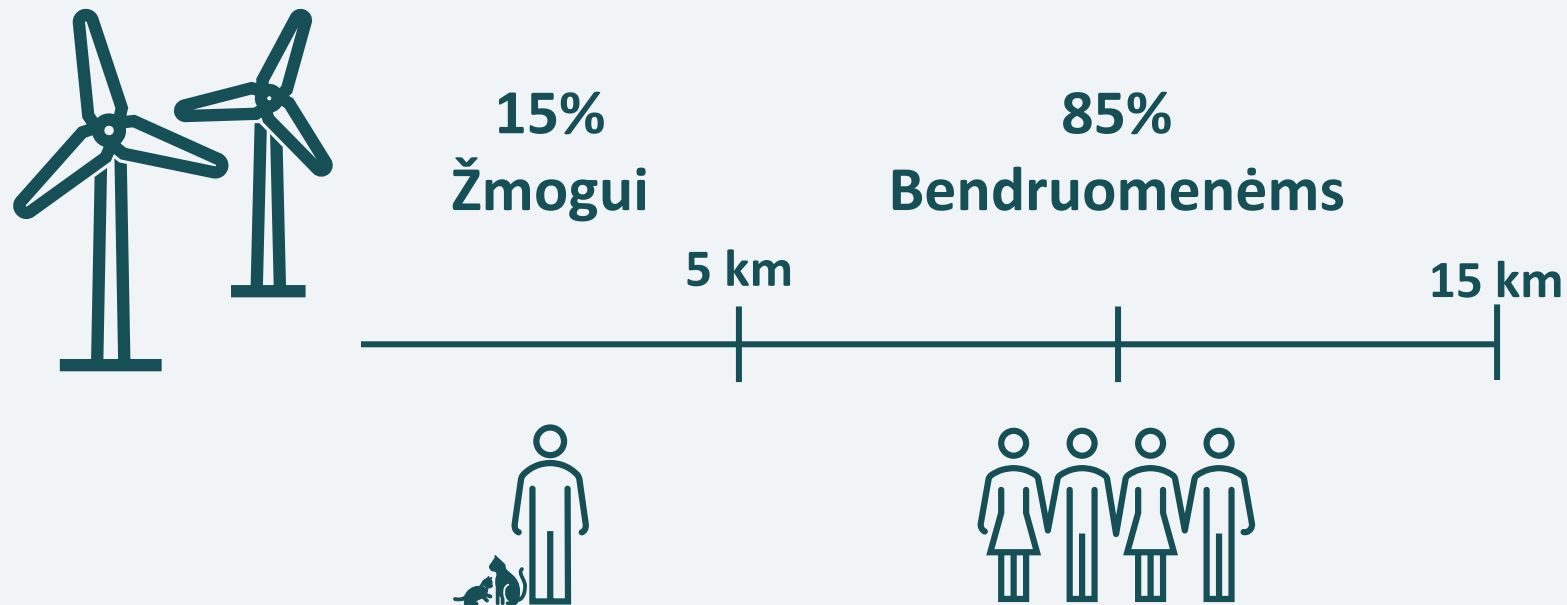
AEI dalis 2024 m.
74 proc.

AEI dalis 2024 m.
55 proc.

- Lietuva 2024 m. pasigamino daugiau elektros naudojant AEI – 4,9 TWh, Latvija – 4,0 TWh, Estija – 2,4 TWh.
- Vidutinis metinis elektros suvartojimas Lietuvoje yra apie 12,9 TWh, Latvijoje – 7,5 TWh, Estijoje – 9,8 TWh.
- Lyginant šalis pagal kurą ir energiją, naudojamus elektros gamybai, išaiškėja dideli skirtumai, nulemti specifinių aplinkybių. Lietuvoje elektros gamyboje dominuoja vėjo ir saulės elektrinės, Latvijoje – hidroelektrinės, Estijoje AEI dalis elektros gamyboje tik neseniai perkopė 50 proc. ribą – čia vietiniai skalūnai elektros gamybai konkuruoja su saulės, vėjo ir biomosės naudojimu.

FINANSINĖ NAUDA IŠ AEI ELEKTRINIŲ – ŽMONĖMS IR BENDRUOMENĖMS

Elektrinė	Galia, MW	Per metus pagaminta elektros (vid. 2023 m.), MWh	Gamybos įmoka (1 € už 1 MWh)	Žmonėms iki 5 km atstumu, €	Bendruomenių projektams iki 15 km atstumu, €
Saulės	1	1 450	1 450	217,5	1 232,5
Vėjo	1	2 400	2 400	360,0	2 040,0

Vidutinės, 10 MW galios, komercinės saulės elektrinės metinė gamybos įmoka gali siekti apie 14 500 eurų.

Vidutinės, 40 MW galios, komercinės vėjo elektrinės metinė gamybos įmoka gali siekti apie 96 000 eurų.

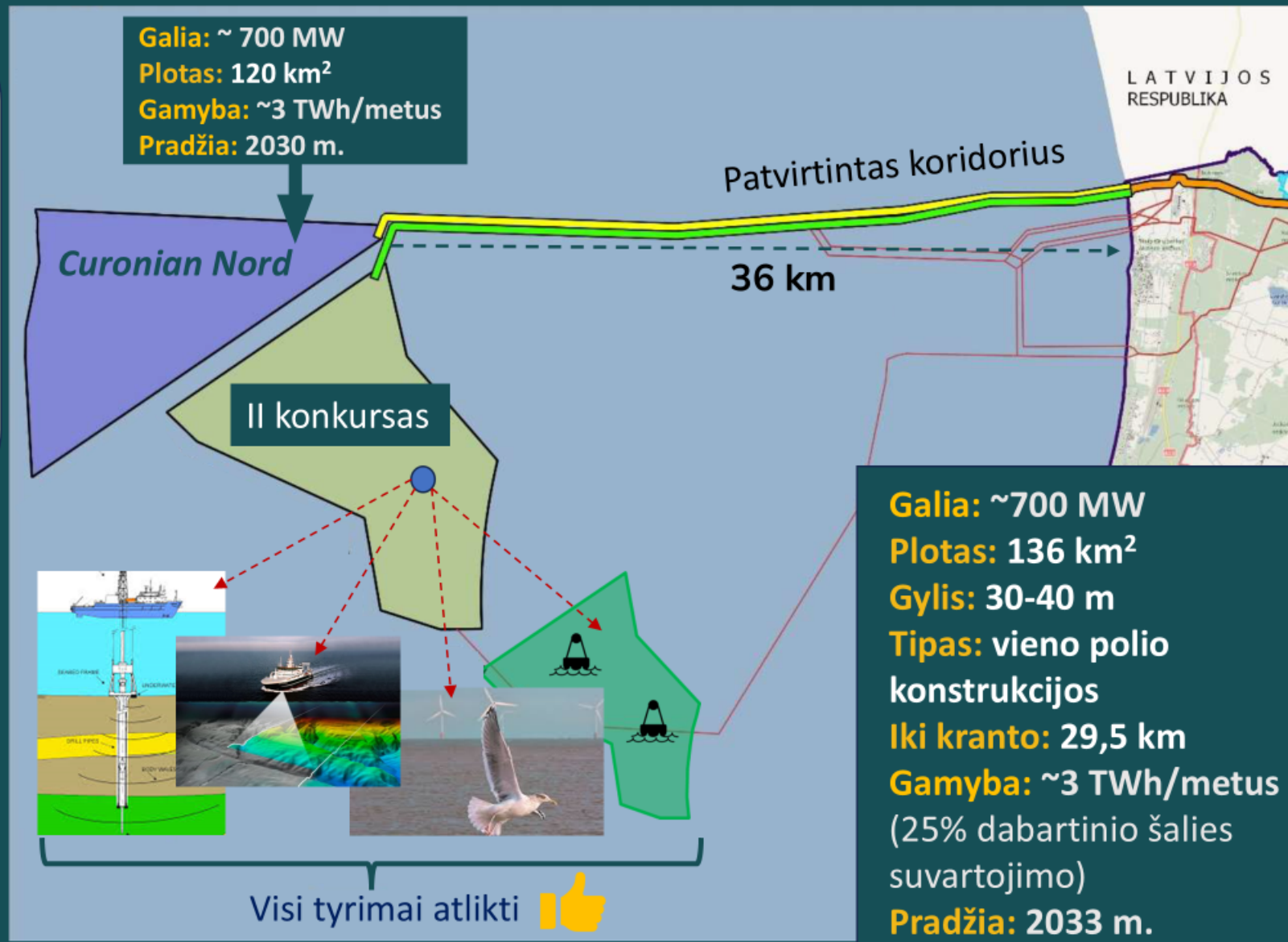
JŪRINIO VĖJO PARKŲ VYSTYMAS: ANTRASIS KONKURSAS

Svarbiausias Lietuvos energetinės nepriklausomybės projektas

- Pirmasis konkursas šiam plotui buvo inicijuotas **2024 m. sausio 15 d.**;
- Dokumentus pateikus **tik vienam dalyviui**, jis buvo **paskelbtas neįvykusių** (2024 m. balandžio 22 d.);
- Po rinkos konsultacijų, patikslinus konkurso sąlygas ir įstatyminę bazę konkursas pakartotinai paskelbtas – **2024 m. lapkričio 18 d.**;
- **Dalyvių dokumentų:**
 - teikimas **iki 2025 m. kovo 19 d.**;
 - vertinimas **iki 2025 m. birželio 20 d.**
- **Laimėtojas bus nustatytas 2025 m. III k.**

- Leidimas plėtrai gautas **2024 vasario 12 d.**;
- „**Green field**“ formatas – visus reikalingus tyrimus atlieka vystytojas;
- Atliekami **geofiziniai/geotechniniai dugno tyrimai**, derinama **PAV programa**, matuojamas **vėjo greitis**;
- Darbai **pagal planą**, pagrindinių komponentų **pirkimų pradžia 2024 m. IV k.**
- (pastotės, kabeliai, pamatai, turbinos ir t.t.)

JŪRINIO VĒJO PARKŲ (JVP) VYSTYMAS: KODĖL?

Apie 6 TWh žaliosios elektros energijos per metus;

- JVP padengs **trūkstamą elektros energijos poreikį** Lietuvoje ir **sumažins importo būtinumą**;
- JVP **aukščiausias potencialas rudens pabaigoje ir žiemos metu**, kai kitų AEI generacijos šaltinių potencialas mažėja arba tampa mažiau reikšmingas – **užpildomas metinis vietinės generacijos ciklas, kainų svyravimų kontrolė**.

Parama vietos bendruomenėms kasmet nuo pateiktos į tinklą elektros – **3 mln. Eur/metus x 2 (parkai) = 210 mln. Eur per 35 m.**

Nuo **3 iki 10 proc.** mažų ir vidutinių įmonių įtraukta į JVP statybas ir aptarnavimą;

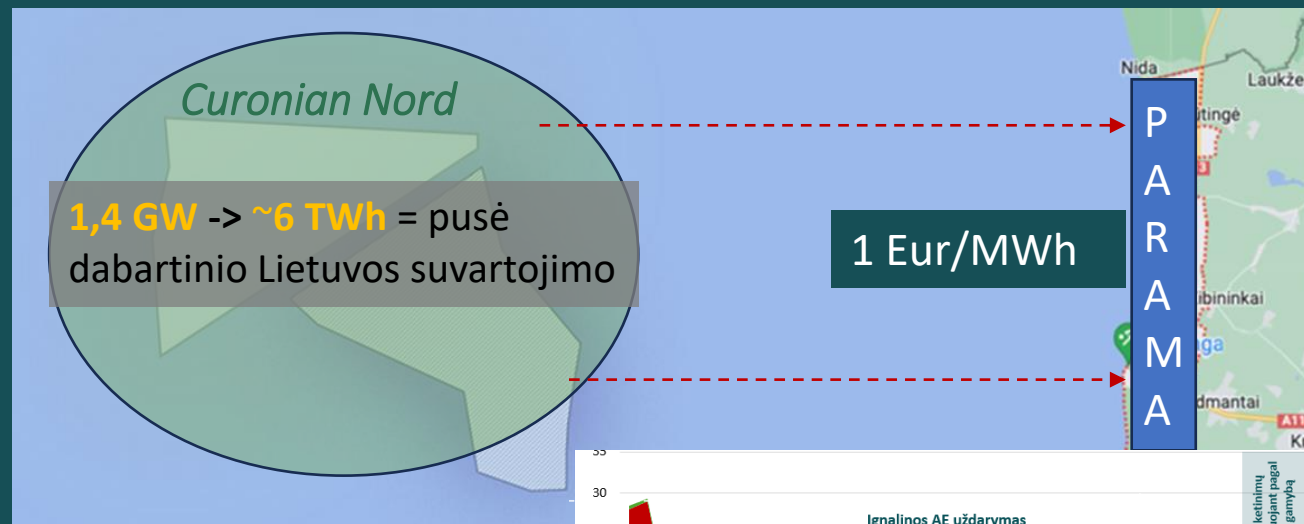
Vystytojo investicijos į aplinkosaugą – **5 mln. Eur**;

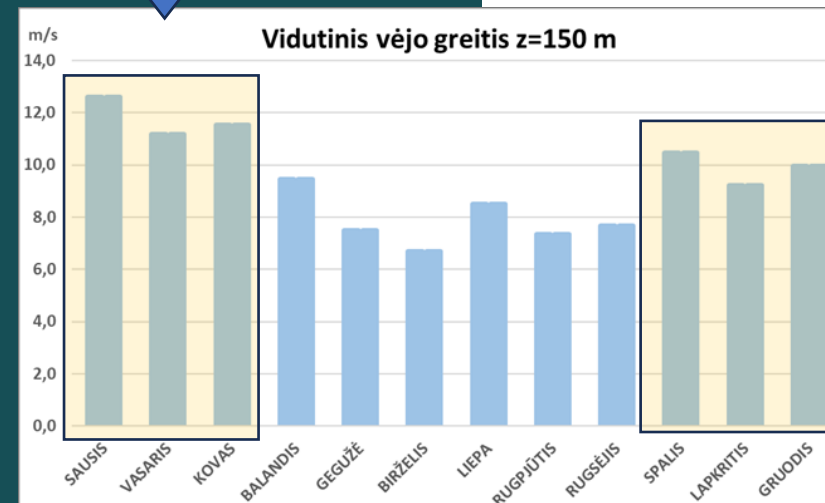
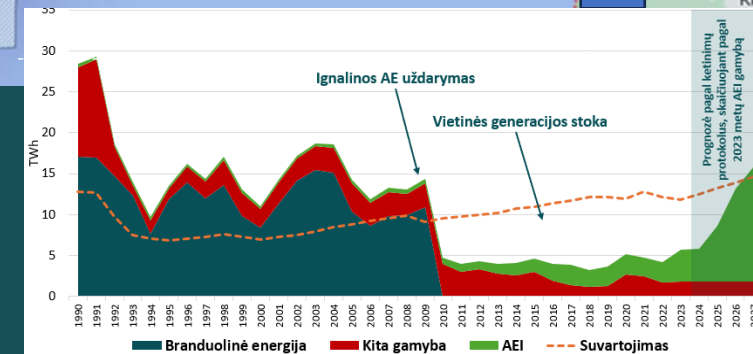
Investicijos į Klaipėdos uostą iki **0,5 mlrd. Eur (statybos/aptařnavimas)**.

- ✓ 2023 m. **studijos*** rezultatai rodo, kad **AEI generacijos šaltinių diversifikavimas**, įtraukiant jūrinio vėjo energetiką, Vokietijoje, Vakarų Danijoje ir Jungtinėje Karalystėje **sumažina AEI elektros generacijos ir kainų šuolius** bei **turi įtakos kainų mažėjimui**.

* The impact of offshore wind energy on Northern European wholesale electricity prices

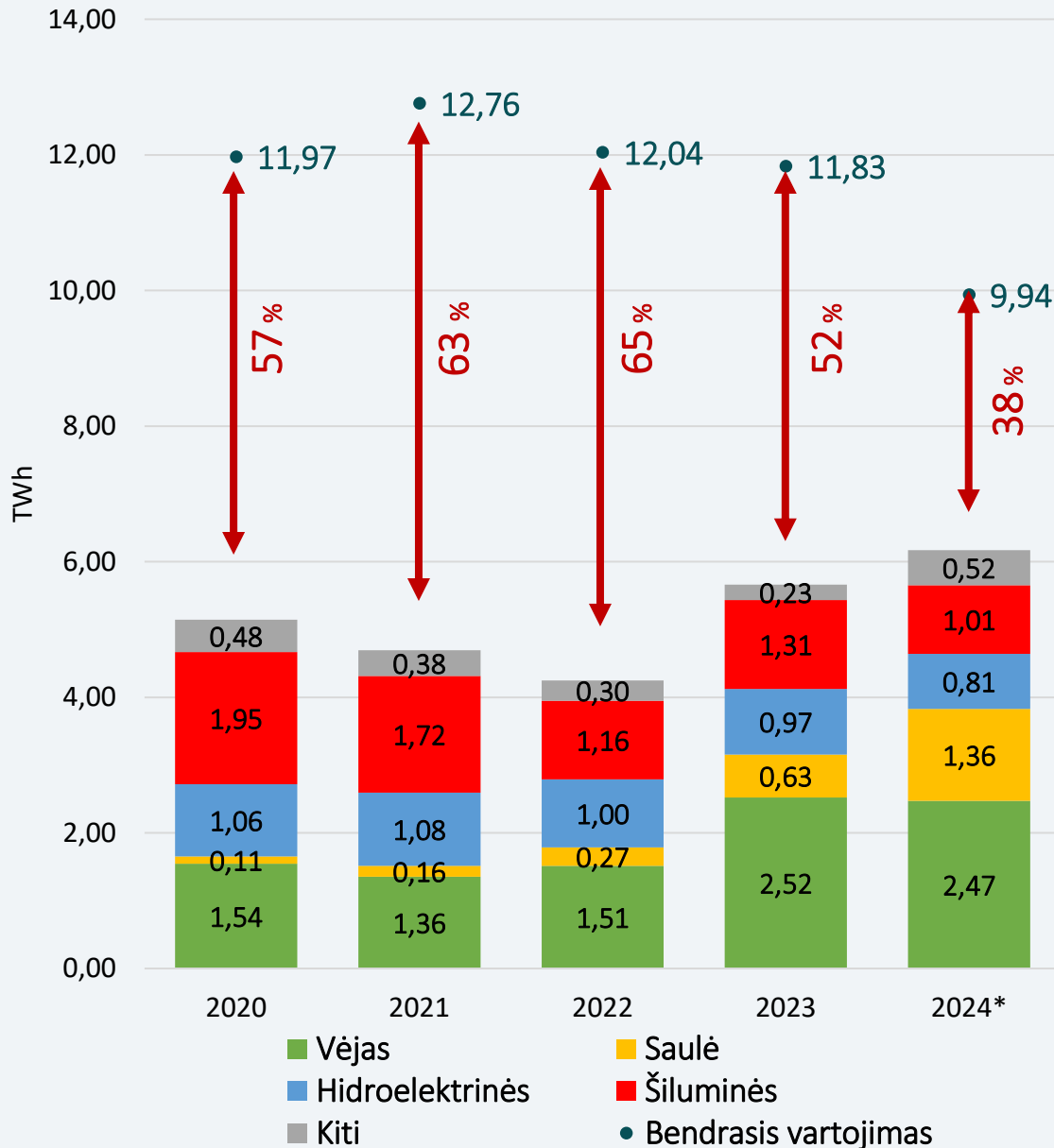
stabili generacija ištikus metus **96 %**

Month	Power [MW]
January	243,95
February	235,21
March	228,02
April	214,46
May	182,33
June	173,39
July	163,12
August	166,84
September	191,37
October	247,31
November	223,70
December	257,43

ELEKTROS SEKTORIUS

Nacionalinė generacija ir bendrasis vartojimas**

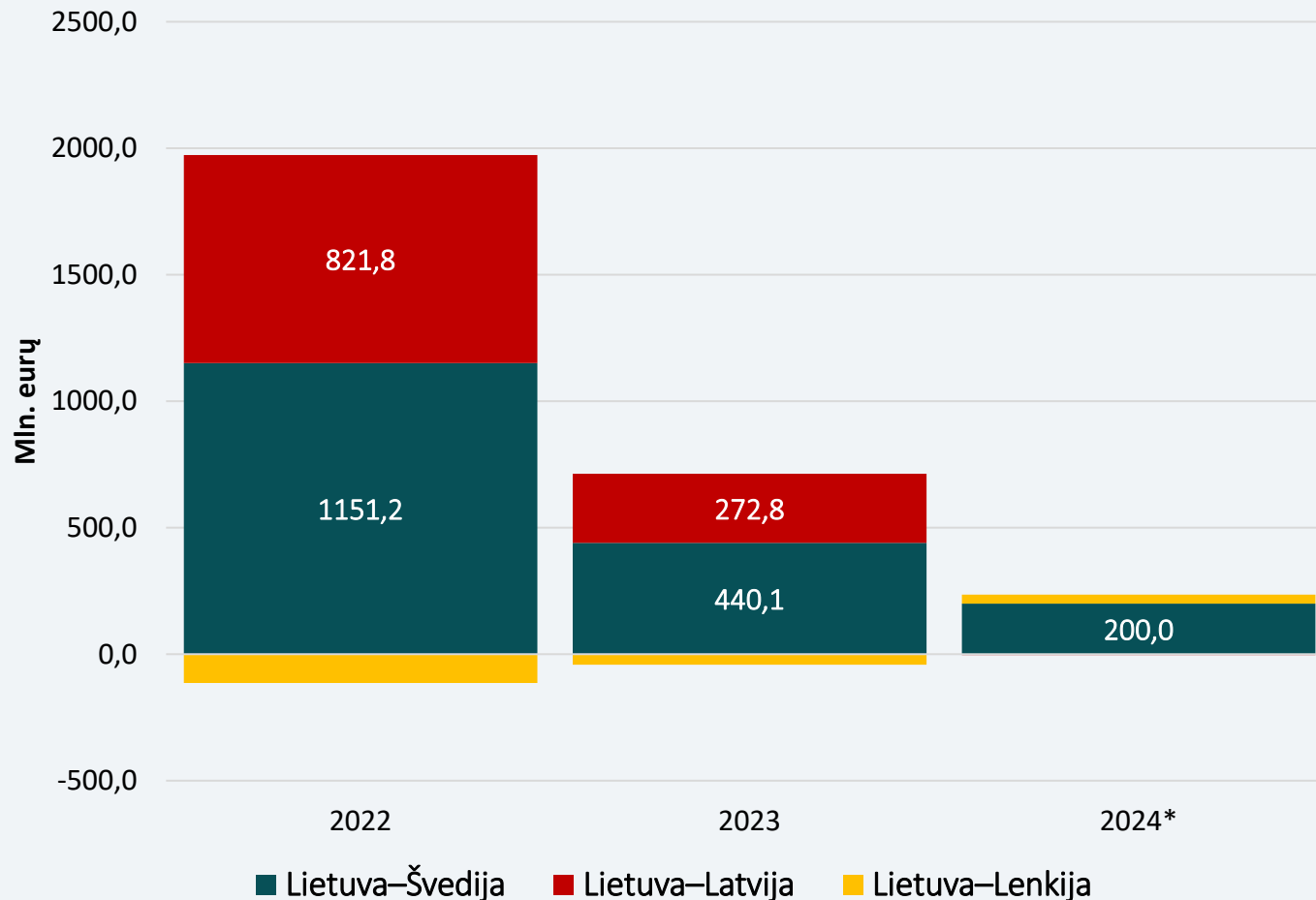
FORMUOJASI PIRMIEJI METAI NUO 2010 M., KAI PASIGAMINSIME DAUGIAU NEI PUSĘ SUVARTOJAMOS ELEKTROS

- Šiais metais per dešimt mėnesių Lietuvoje bendrai, įskaitant visas technologijas, pagamintas elektros energijos kiekis viršijo elektros kiekį, pagamintą per visus 2020 m., 2021 m., 2022 m. ar 2023 metus.
- Per 2024 m. dešimt mėnesių saulės elektrinės Lietuvoje pagamino daugiau elektros energijos nei per 2020–2023 metus kartu sudėjus.
- Vėjo elektrinių generacija šiemet per dešimt mėnesių jau artima pernai per visus metus bendrai vėjo elektrinių pagamintam energijos kiekiui ir viršija vėjo elektrinių pagamintą elektros kiekį per 2020 m., 2021 m. ar 2022 metus.

** Lyginami 2020–2023 metiniai ir 2024 metų dešimties mėnesių duomenys

AUGANČIOS NACIONALINĖS GENERACIJOS DĖKA LIETUVA ŠIEMET UŽ ELEKTROS IMPORTĄ SUMOKĖS BEVEIK 200 MLN. EURŲ MAŽIAU

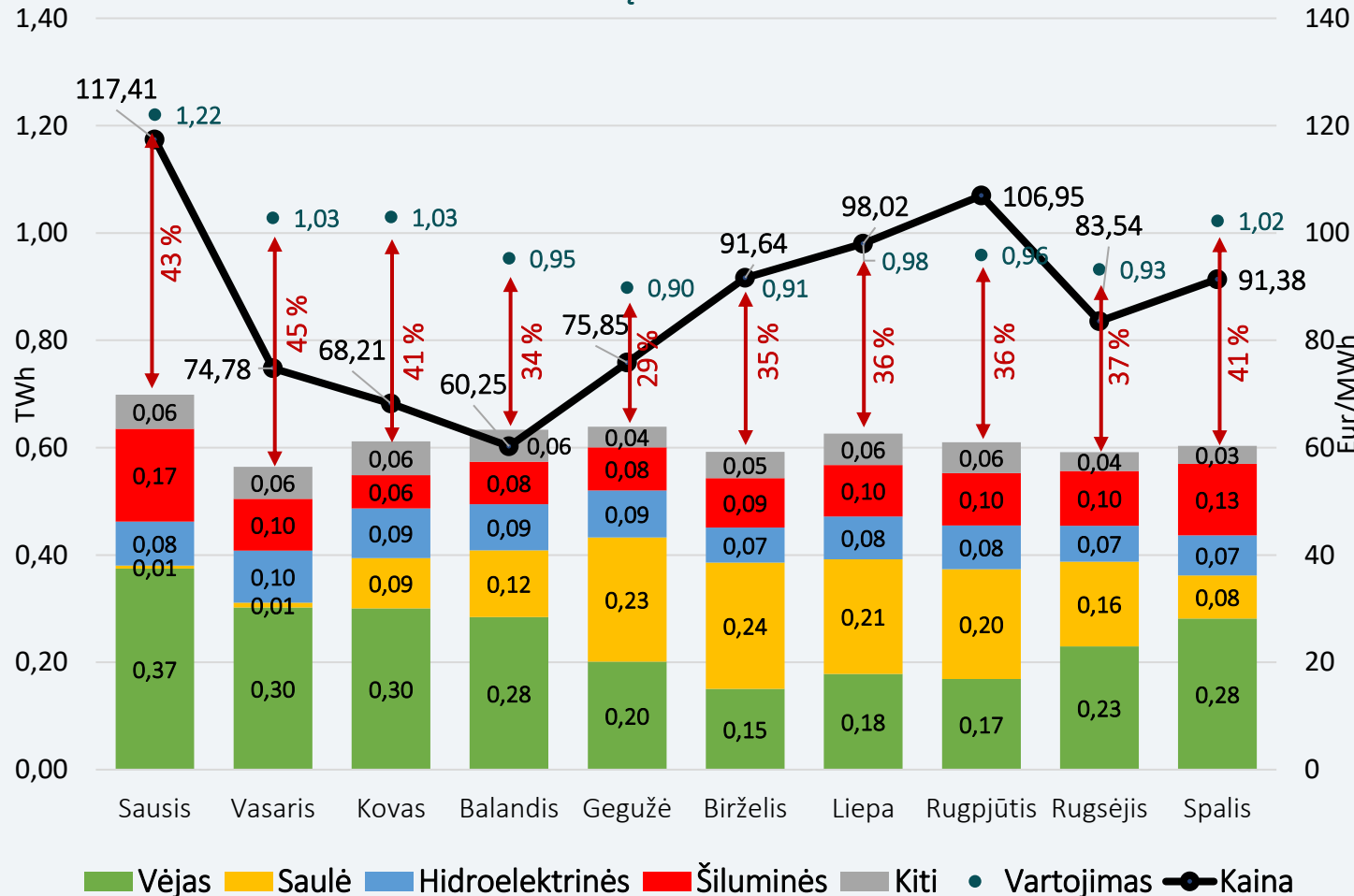
Valstybės duomenų agentūros pagal elektros energijos fizinius srautus bei vidutinę mėnesio biržinę elektros energijos kainą apskaičiuotų piniginių srautų balansas (-eksportas)

- Per 2024 m. pirmąjį pusmetį Lietuva importuojamai elektrai (vertinant fizinius elektros energijos srautus su ES valstybėmis) išleido apie 239 mln. eurų, kai per visus 2023 m. elektros importui buvo išleista 671 mln. eurų.
- Jeigu antrąjį šių metų pusmetį išliks panašios vietinės elektros gamybos tendencijos, Lietuva už importuojamą elektros energiją sumokės 192,5 mln. eurų mažiau. Galimą sutaupymą didžiausia dalimi nulėmė padidėjusi vietinė generacija, taip pat mažesnės elektros energijos kainos lyginant su 2023 metais.

VĖJO ELEKTRINIŲ GENERACIJA TURI ĮTAKOS BENDRAM KAINŲ LYGIO MAŽĖJIMUI, SAULĖS ELEKTRINIŲ GENERACIJA – NEIGIAMOMS KAINOMS

Nacionalinė generacija, vartojimas ir didmeninės elektros kainos
2024 metų mėnesiais

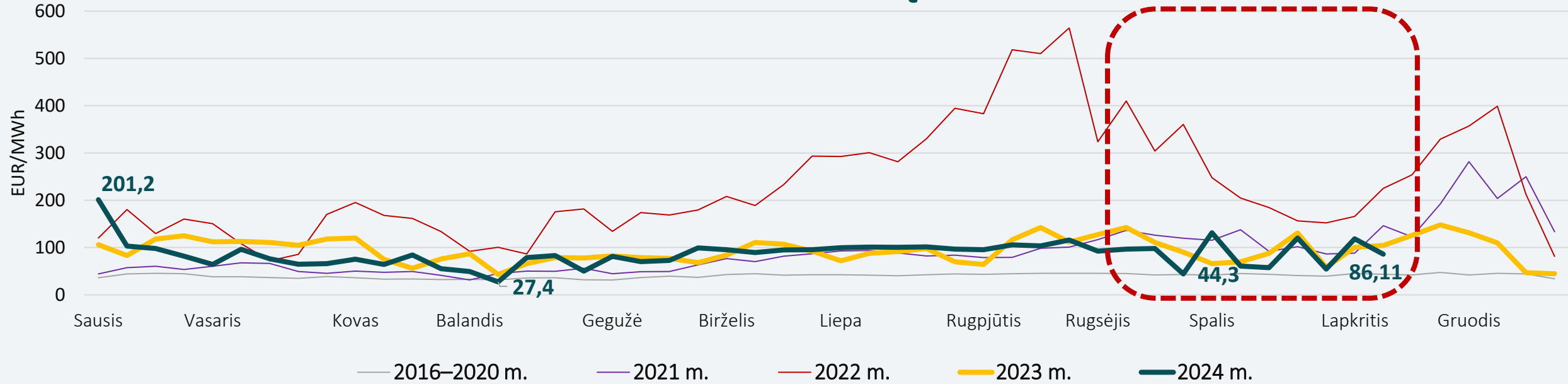

Valandų skaičius, kai didmeninė elektros kaina buvo mažesnė nei 0 Eur/MWh (2024 m. 1–10 mėn.)

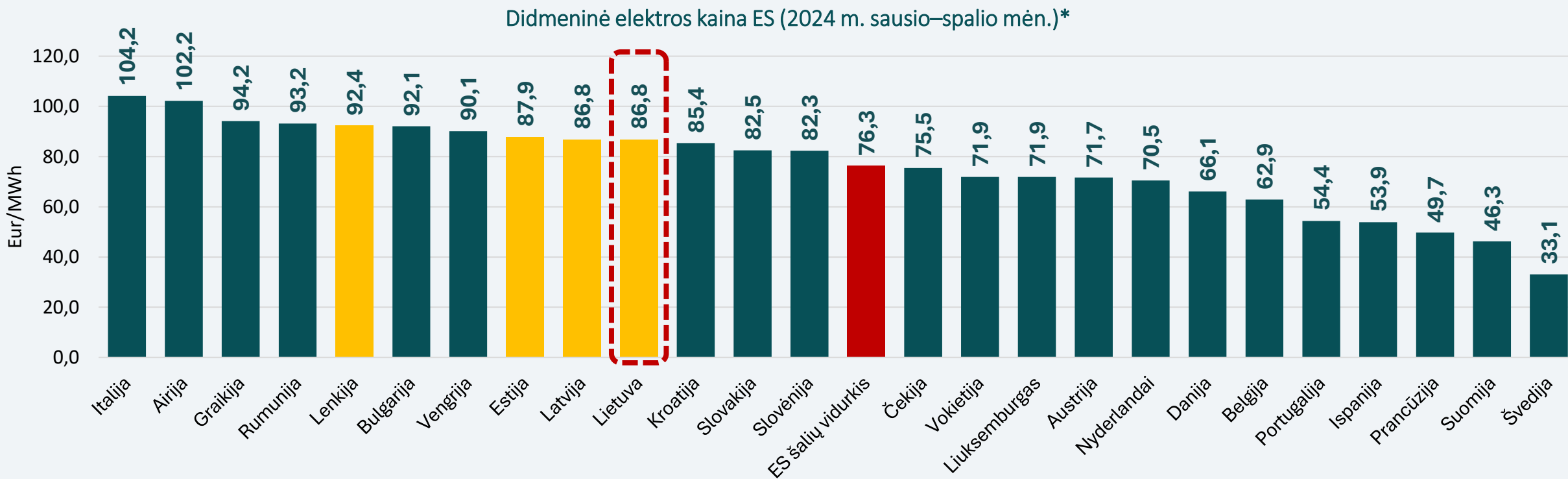
- Pastebima, kad vėjo elektrinių generacija daugiau įtakos turi bendram elektros kainų mažėjimui, tačiau pagal 2024 metų duomenis, neigiamos kainos dažniau formuojasi vidurdienio valandomis – tada, kai vėjo elektrinių generaciją papildo saulės elektrinių gaminama energija.

ŠĮ RUDENĮ FORMUOJASI 10 PROC. MAŽESNIS ELEKTROS KAINŲ VIDURKIS NEI BUVO VASARĄ

- Šio rudenio (iki lapkričio 15 d.) elektros kainų vidurkis (89,15 Eur/MWh) yra 10 proc. mažesnis nei buvo vasaros mėnesių vidurkis (98,95 Eur/MWh).
- Šiais metais formuojasi (87,37 Eur/MWh) 7 proc. mažesnis didmeninės elektros kainų vidurkis (iki lapkričio 15 d.) nei pernai atitinkamu metu (93,44 Eur/MWh).
- Kai kurias savaites kainų vidurkliai šį rudenį net buvo artimi istorinėms kainų žemumoms: dienos, savaitiniai vidurkliai buvo mažesni nei 50 Eur/MWh.
- Kelis buvusius didmeninės elektros kainų padidėjimus nulėmė Suomijos atominių elektrinių remonto darbai, „NordBalt“ planinis kasmetinis remontas, Estijos elektros tinklo remonto darbai bei netolygi generacija.

LIETUVOJE DIDMENINĖ ELEKTROS KAINA MAŽIAUSIA REGIONE

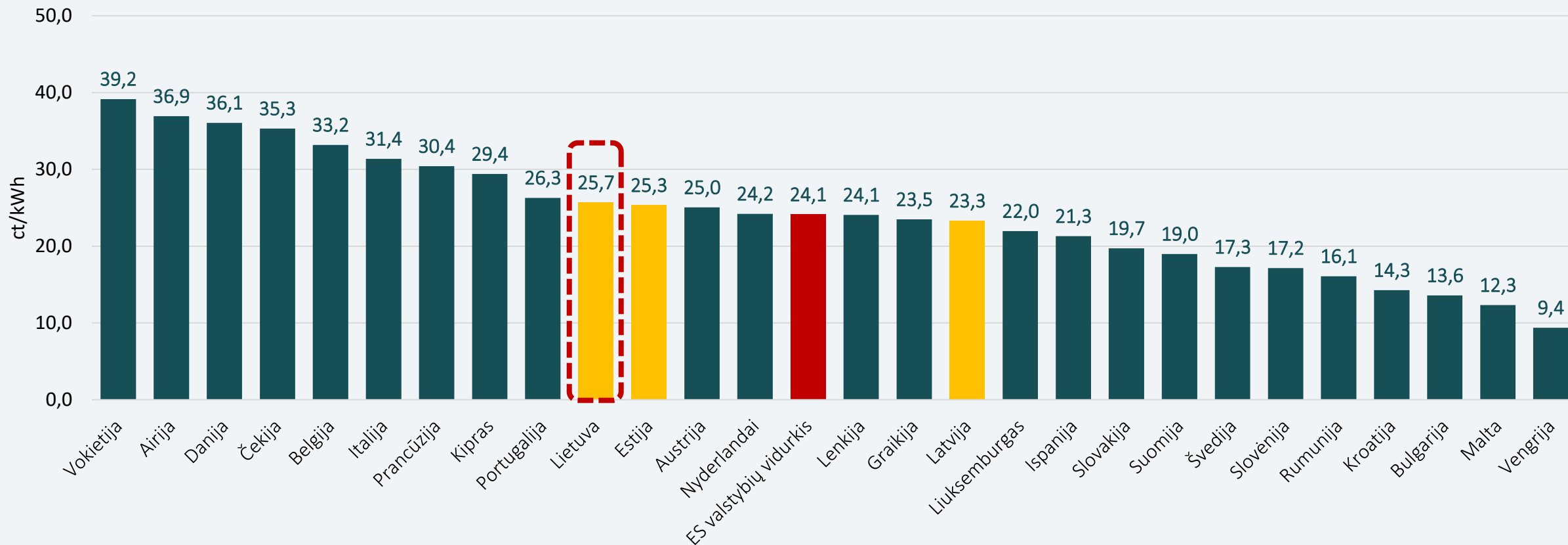
- Lyginant Baltijos šalis ir Lenkiją, Lietuva šiemet išsiskiria mažiausiomis didmeninėmis elektros energijos kainomis. Tam įtakos turi Lietuvoje esanti santykinai didesnė AEI generacija nei kaimyninėse Baltijos šalyse.
- Brangiausiai didmeninė elektra kainuoja Pietų Europos šalyse – Italijoje, Graikijoje, Rumunijoje.
- Pigiausiai elektra kainuoja šalyse, derinančiose atsinaujinančiųjų energijos išteklius ir atominę energiją: Švedijoje, Suomijoje, Prancūzijoje.

*ES vidurkis išvestas be Kipro ir Maltos duomenų. Šalyse, kuriose yra kelios zonos, yra išvestas zonų vidurkis.

Šaltinis: <https://transparency.entsoe.eu/>

LIETUVOS KAINŲ LYGIS ARTIMAS ES VIDURKIUI

Elektros energijos kaina galutiniams vartotojams (2024 m. spalio mėn.)

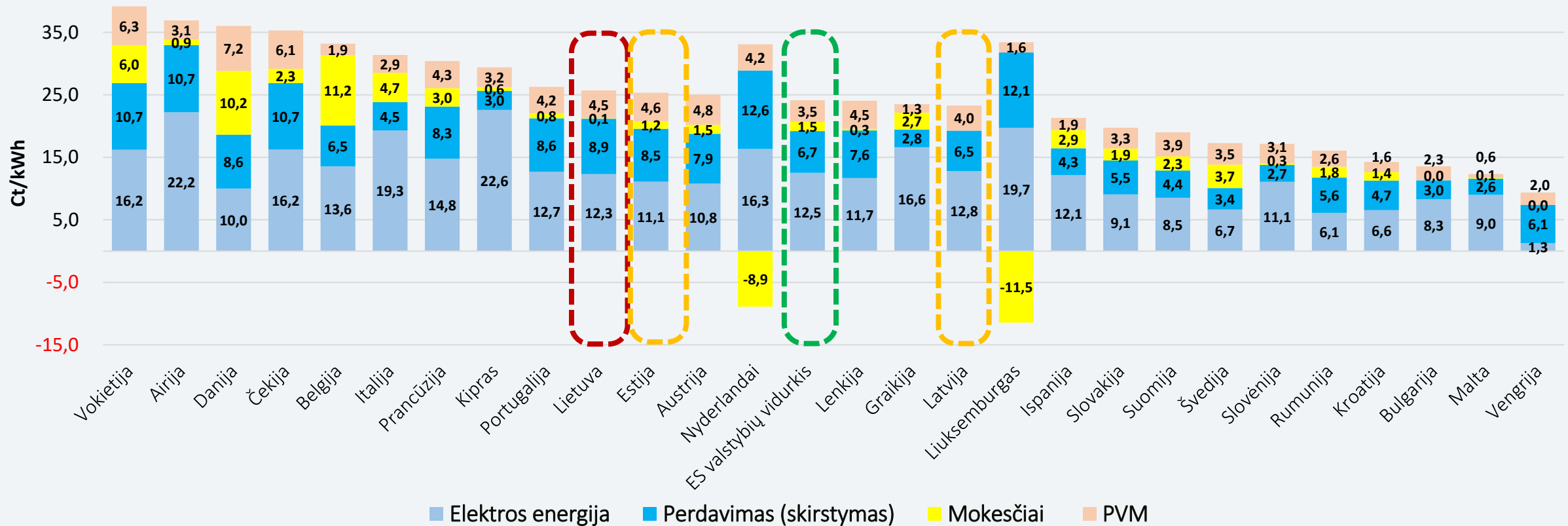
- Šių metų spalio mėn. elektros energijos kainos galutiniams vartotojams Lietuvoje ir Estijoje yra atitinkamai 6,6 proc. ir 5 proc. didesnės už ES šalių vidurkį. Latvijoje elektros energijos kaina yra 3,3 proc. mažesnė už ES šalių vidurkį.
- 2024 m. spalio mėnesio elektros energijos kaina (25,7 ct/kWh) Lietuvoje, palyginti su šių metų rugsėjo mėn. kaina (25,6 ct/kWh) padidėjo 0,1 ct/kWh arba 0,4 procento. Estijoje elektros energijos kaina per mėnesį padidėjo 1,3 ct/kWh (5,4 proc.), o Latvijoje sumažėjo 0,1 ct/kWh (0,4 proc.).

Pastaba: palyginimui pateikiamos ES valstybių sostinių elektros energijos kainos.

Šaltinis: [Household Energy Price Index by Energie-Control Austria, MEKH & VaasaETT](#), ©2024 VaasaETT

DIDMENINĖS ELEKTROS KAINA GALUTINĖS KAINOS STRUKTŪROJE LIETUVOS VARTOTOJUI YRA 1,6 PROC. MAŽESNĖ NEI VIDUTINIŠKAI ES

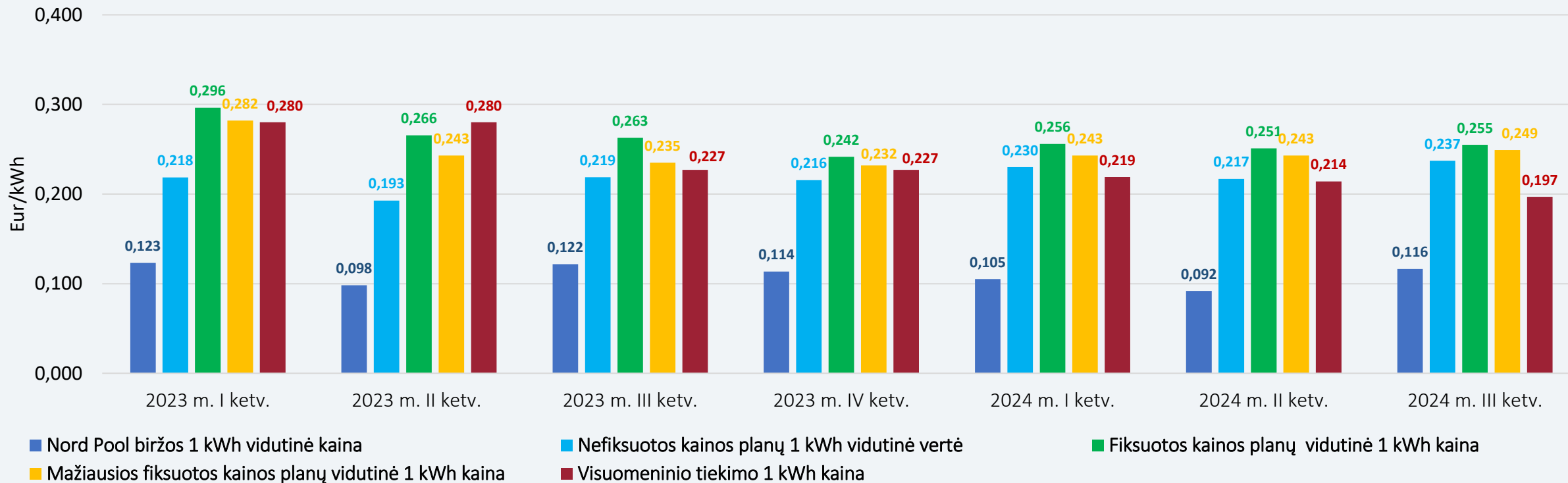
Elektros energijos kainos galutiniams vartotojams struktūra (2024 m. spalio mėn.)

- Lietuvos ir Estijos vartotojų mokamos galutinės elektros kainos struktūroje didmeninė elektros energijos kaina sudaro atitinkamai 12,3 ct/kWh ir 11,1 ct/kWh – tai atitinkamai 1,6 proc. ir 11,2 proc. mažiau už ES šalių vidurkį (12,5 ct/kWh). Latvijoje elektros energijos dalis galutinės kainos struktūroje yra 12,8 ct/kWh, arba 2,4 proc. didesnė už ES šalių vidurkį.

Pastaba: palyginimui pateikiamos ES valstybių sostinių elektros energijos kainos.
 Šaltinis: Household Energy Price Index by Energie-Control Austria, MEKH & VaasaETT, ©2024 VaasaETT

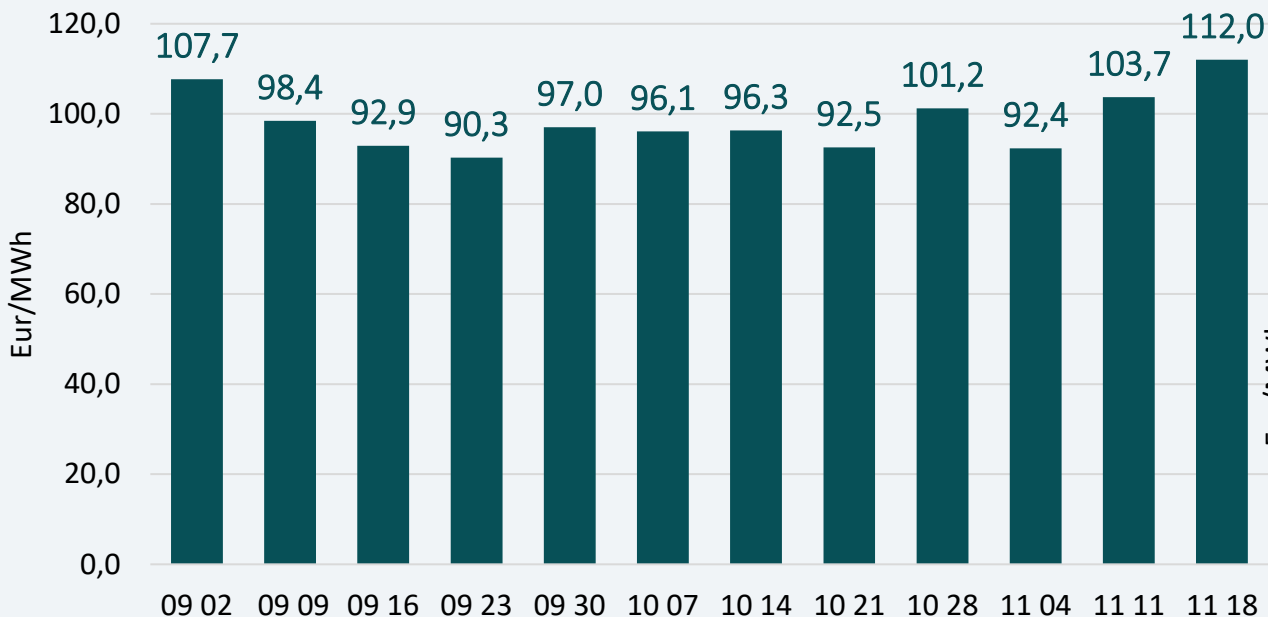
VARTOTOJAMS BUVO PALANKIAUSI PLANAI SU NEFIKSUOTA ELEKTROS ENERGIJOS KAINA

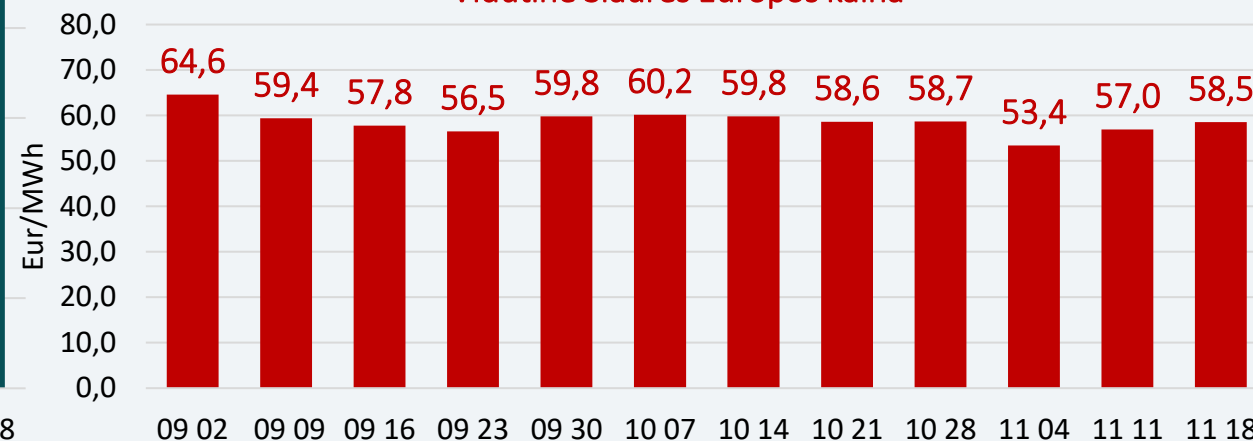
- 2023 m. I ketv. – 2024 m. III ketv. nefiksuotos elektros energijos kainos planų vidutinis tarifas yra 0,218 Eur/kWh – tai 16 proc. mažiau už fiksuotos kainos planų vidutinį tarifą ir 7 proc. mažiau už visuomeninio tiekimo vidutinį tarifą.
- Planų su fiksuota elektros energijos kaina vidutinis tarifas 2024 metais (0,254 Eur/kWh) yra 5 proc. mažesnis už tokių planų 2023 m. vidutinį tarifą (0,267 Eur/kWh).
- Planų su fiksuota elektros energijos kaina mažiausias tarifas yra vidutiniškai 5 proc. mažesnis už tokių planų vidutinį tarifą.

DIDMENINĖS ELEKTROS RINKOJE DIDELIŲ KAINŲ POKYČIŲ NESITIKIMA

Vidutinė Vokietijos kaina

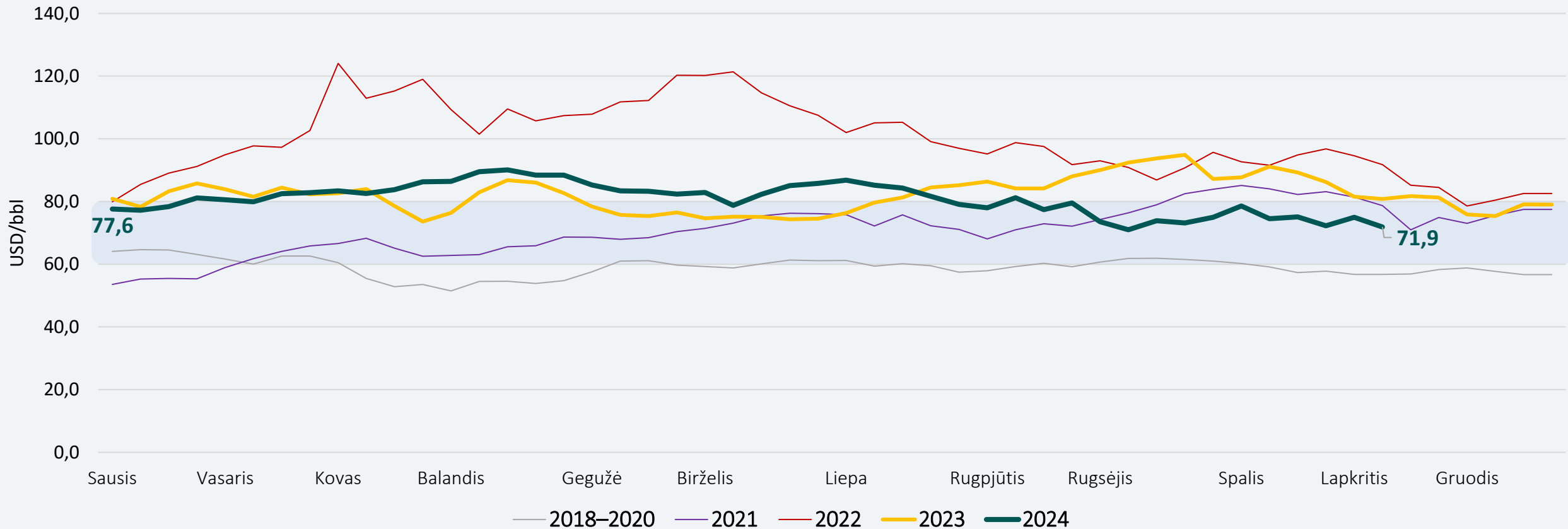
Vidutinė Šiaurės Europos kaina

- Pagal naujausius ateities sandorius yra prognozuojama, kad ateinančią žiemą Vokietijoje didmeninė elektros kaina gali laikytis apie 90–115 Eur/MWh, Šiaurės Europoje – 50–60 Eur/MWh lygyje.
- Per 10 šių metų mėnesių susiformavo tendencija, kad Lietuvoje didmeninės elektros kainos vidutiniškai apie 20 proc. didesnės nei Vokietijoje, tačiau pastaruosius du mėnesius skirtumas siekia tik apie 6–7 proc., o balandžio mėnesį Lietuvoje kaina buvo ir 3 proc. mažesnė nei Vokietijoje.
- Taigi ir Lietuvoje didmeninė elektros kainos vidurkiai ateinančią žiemą gali svyruoti 90–115 Eur/MWh ribose.
- Pernai tuo pačiu metu ateinančiai žiemai ateities sandoriai Vokietijai prognozavo apie 110–130 Eur/MWh siekiančias kainas (realiai buvo apie 70 Eur/MWh), Šiaurės Europai prognozavo 50–70 Eur/MWh (buvo apie 60 Eur/MWh).

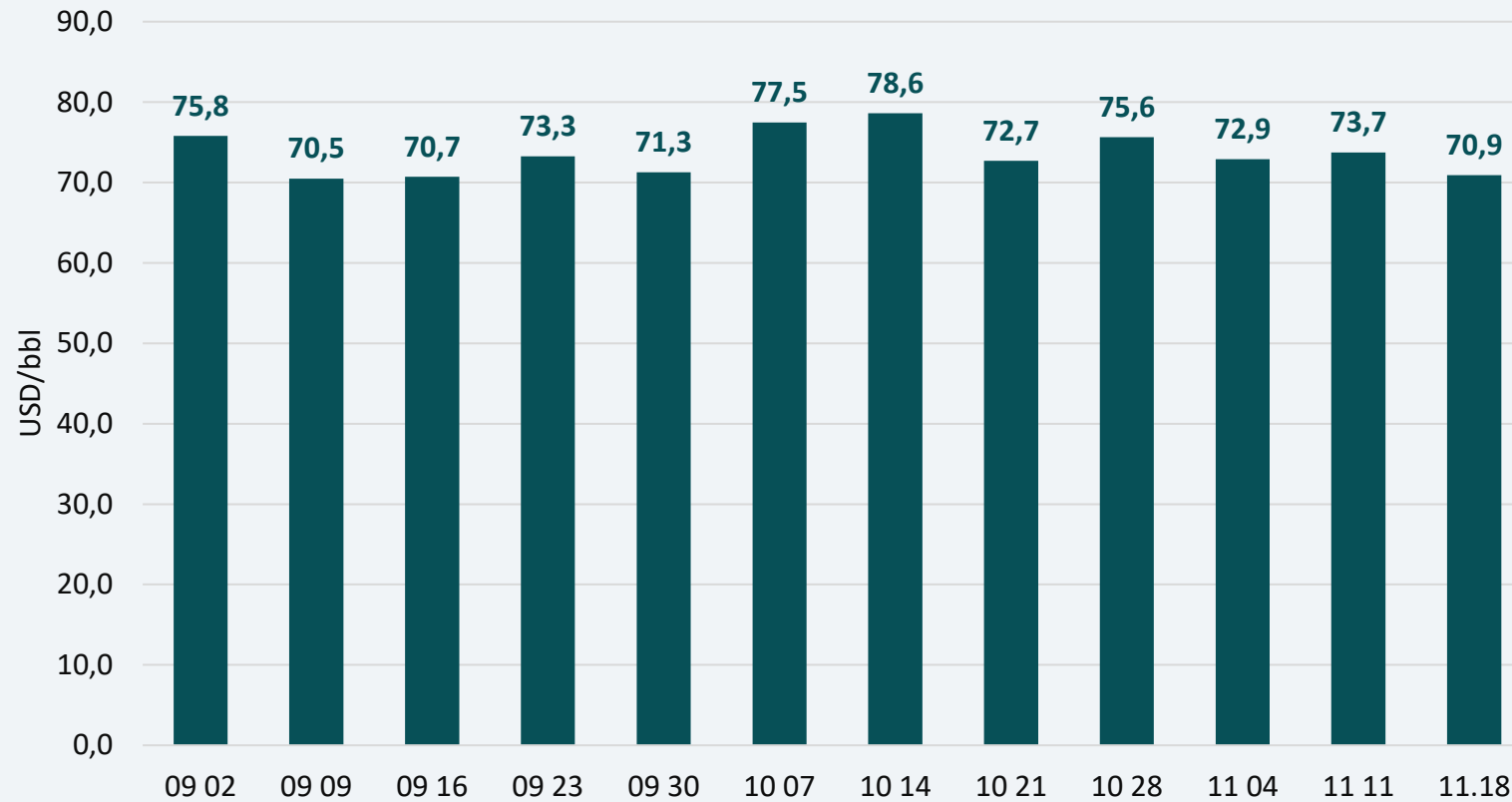
NAFTOS IR DEGALŲ SEKTORIUS

NUO RUGSĖJO MĖNESIO PRADŽIOS BRENT NAFTOS KAINOS IŠLIKO MAŽIAUSIOS, LYGINANT 4 METŲ RUDENS LAIKOTARPIUS

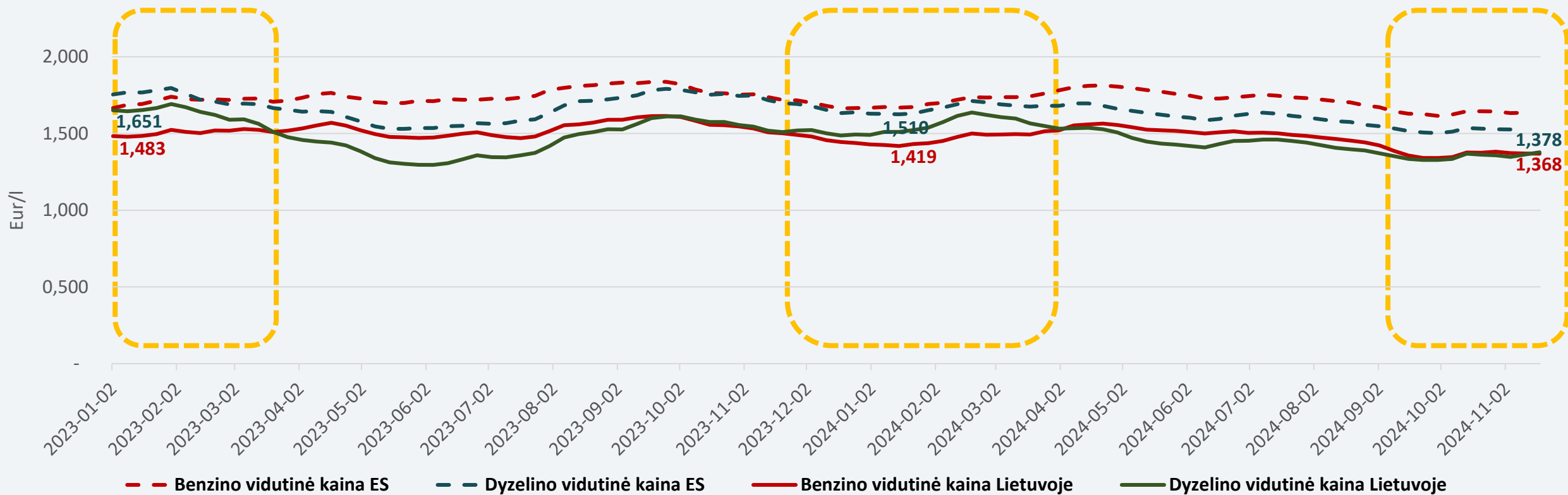
- Lyginant pastarųjų ketverių metų rudenius, šių metų ruduo išsiskiria mažiausiomis Brent naftos kainomis – nuo rugpjūčio mėnesio kainos vidurio svyruoja 70–80 USD/bbl ribose.
- Pagal Valstybės duomenų agentūros šių metų 8 mėnesių duomenis, Lietuva žaliavinę naftą importuoja iš Saudo Arabijos, Norvegijos, Jungtinės Karalystės, Alžyro, JAV.

ŽIEMĄ BRENT NAFTA IR TOLIAU GALI KAINUOTI TARP 70–80 USD/bbl

- Pagal Brent naftos ateities sandorius prognozuojama, kad naftos kainos ateinančią žiemą gali išlikti dabar nusistovėjusio lygio – svyruoti tarp 70–80 USD/bbl.
- Pernai rudenį ateities sandoriai ateinančiai žiemai prognozavo 80–95 USD/bbl siekiančias Brent naftos kainas (realiai buvo apie 79 USD/bbl).

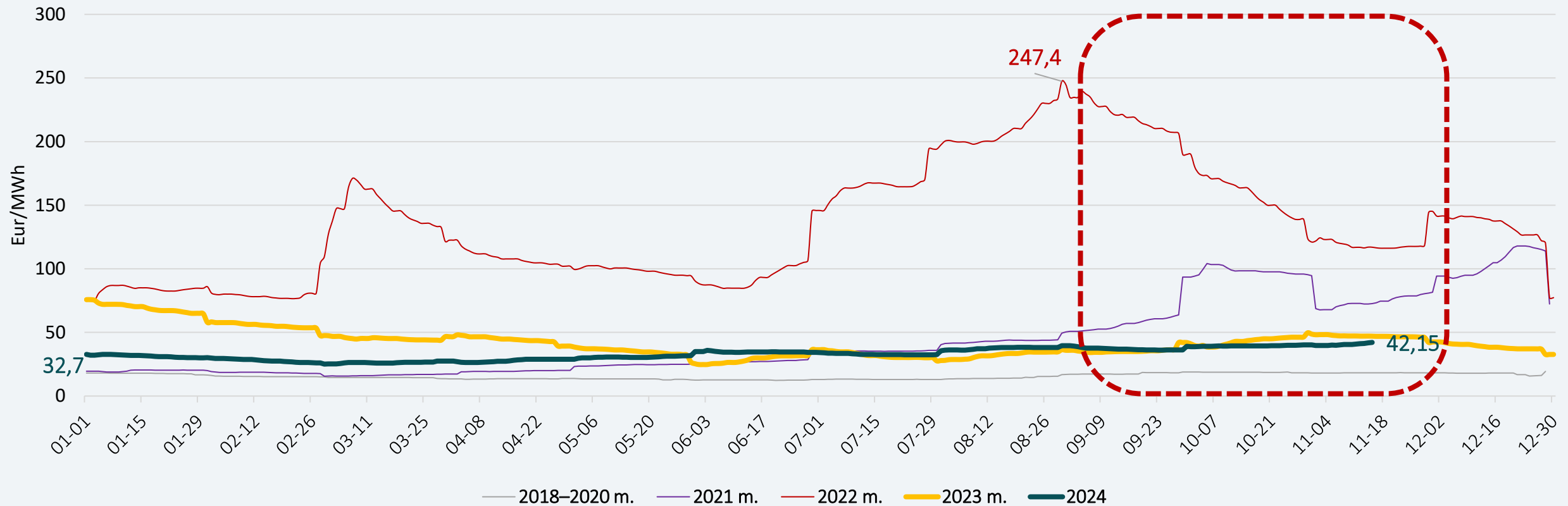
DVEJŲ PASTARŲJŲ METŲ DEGALŲ KAINŲ TENDENCIJA KARTOJASI

- Kaip ir 2022–2023 metų, taip pat ir 2023–2024 metų žiemos sezono metu dyzelinas tapo brangesnis nei benzinas. Šiuo metu skirtumas tarp benzino ir dyzelino sumažėjo iki 0,006 Eur/l ir yra mažiausias kainų skirtumas nuo šių metų balandžio mėnesio.
- Dyzelino didmeninės kainos šiuo metu jau yra apie 0,03 Eur/l didesnės už benzino kainą.
- Dabartinės degalų kainos vis dar išlieka 11–13 proc. mažesnės nei lygiai prieš metus.

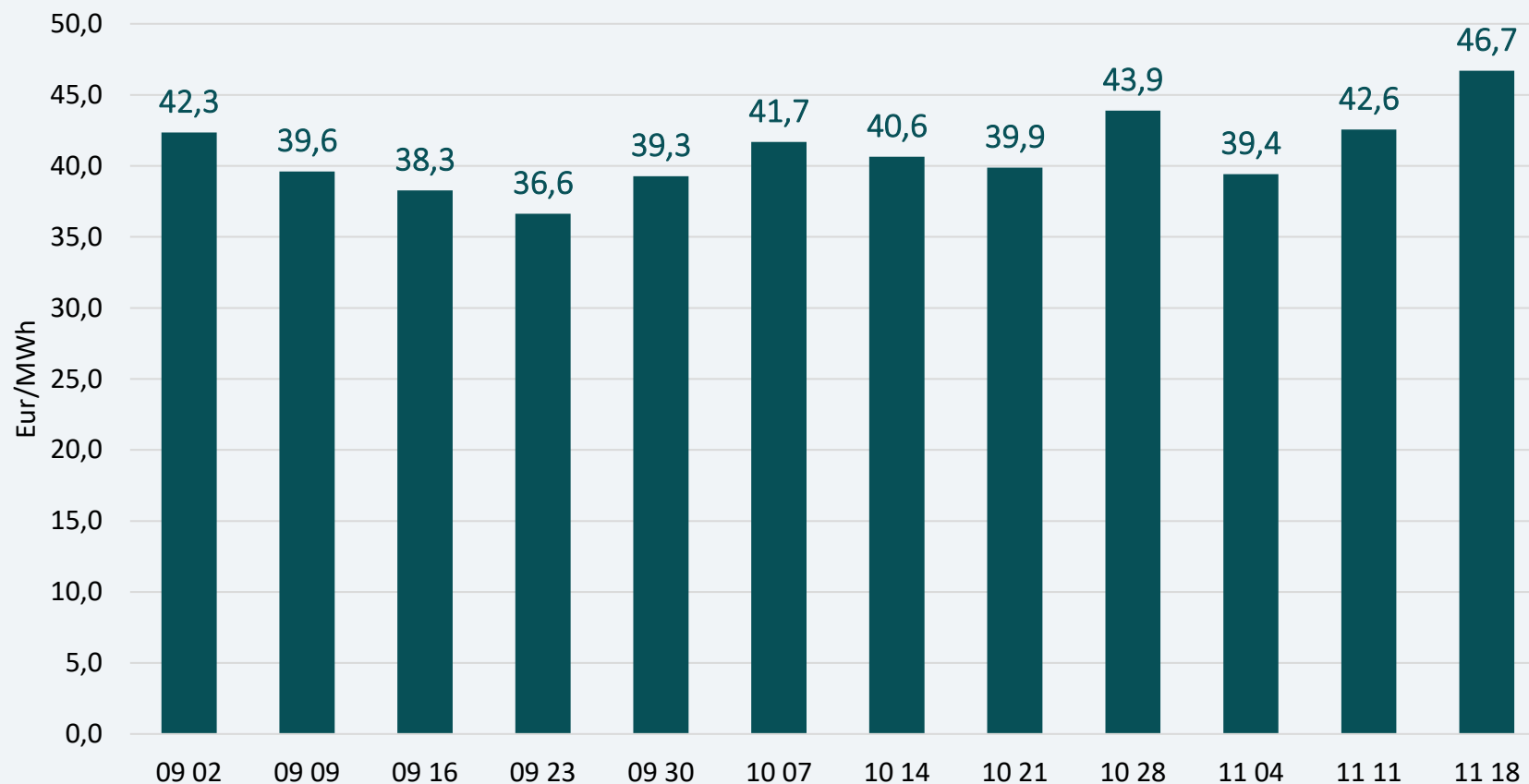
GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIUS

PIRMASIS RUDUO NUO 2020 METŲ, KAI GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS NEPATIRIA DIDELIŲ KAINŲ ŠUOLIŲ

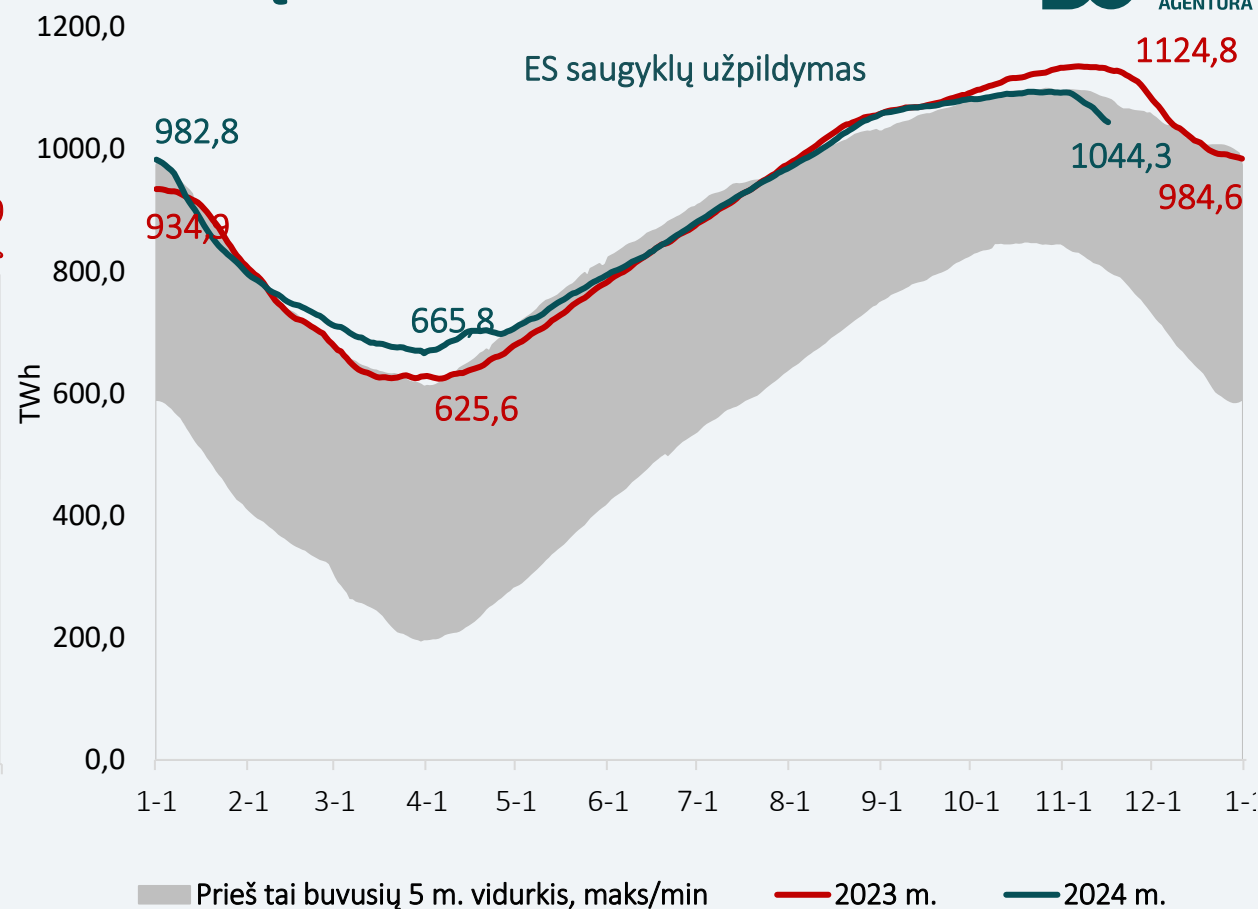
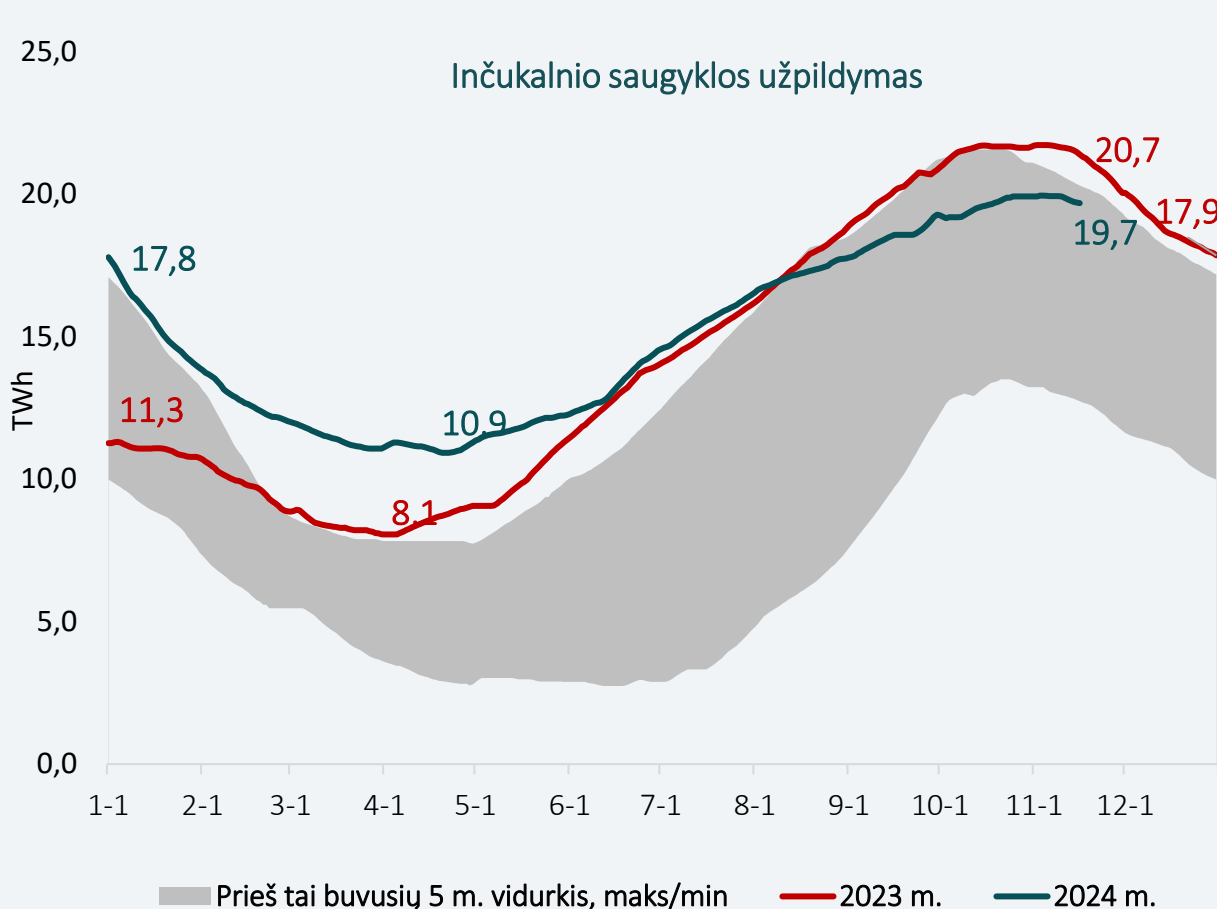
- Gamtinių dujų rinkoje įsivyravo stabilumas: nors pastaruoju metu TTF gamtinės dujos šiek tiek brangsta, perkopdamos 40 Eur/MWh ribą, tačiau dujų brangimas nebėra toks staigus, koks buvo stebimas 2021 ar 2023 metais.
- Dabar nedideliame gamtinių dujų kainų augime įtakos turi ir sezoniškumas, ir nerimas dėl konfliktų Artimuosiuose Rytuose bei tiekimo užtikrinimo ir paklausos Azijoje augimo.

ATEINANČIĄ ŽIEMĄ GAMTINĖS DUJOS GALI KAINUOTI APIE 40–50 EUR/MWh

- Pagal TTF gamtinių dujų ateities sandorius prognozuojama, kad ateinančią 2024–2025 metų žiemą gamtinės dujos gali ir toliau kainuoti apie 40–50 Eur/MWh.
- Pernai rudenį ateities sandoriai ateinančiai žiemai prognozavo 50–55 Eur/MWh siekiančias gamtinių dujų kainas (realiai buvo apie 31 Eur/MWh).

GALIME BŪTI RAMŪS: DUJŲ UŽTEKS

- Gamtinių dujų Europai ateinančią žiemą turėtų užtekti, nors saugyklų užpildymas dabar mažesnis nei lygiai prieš metus. Vienintelė galima mažesnio užpildymo pasekmė – mažesnis dujų kiekis saugyklose liks pavasarį, dėl ko ateinančią vasarą reikės daugiau gamtinių dujų saugykloms užpildyti.
- Pagal Valstybės duomenų agentūros pirmųjų 8 šių metų mėnesių duomenis, pagrindiniai SGD tiekėjai Lietuvai ir toliau išlieka Norvegija, JAV, Nigerija, Trinidadas ir Tobagas. Artimųjų Rytų konflikto sukeltų tiekimo rizikų Lietuvai ir toliau nėra.

